

Kitame "Darbininko" numerį tilps įdomus laiškas iš Vokietijos, parašytas lietuvių žurnalisto iš Lietuvos, kuris buvo atvežtas į Vokietiją, ir kuris dabar yra laisvas Jung. Valstybių okupuotoje Vokietijos zonoje.

"Darbininko" redakcija gavo ir daugiau laiškų iš Vokietijos nuo Jung. Valstybių karių, kurie susitiko su lietuviams tremtiniais. Mūsų Tarybai ir Šalpos Fondui jau yra žinomi iš tremtieji lietuviai iš Lietuvos, kurie yra Jung. Valstybių ir Anglijos zonoje. Tačiau iš tų lietuvių, kurie yra Sovietų Rusijos zonoje ir iš pavergtos Lietuvos tiesioginiai ne tik mes, bet ir kitos mūsų įstaigos negauna žinių, ir ne tik įstaigos, bet nei pavieniai asmenys negauna laiškų iš Lietuvos. Pavieniai asmenys yra gavę laiškų iš Lietuvos, rašytus pereitą metą, bet daugiau nebe gauna. Iš to galima suprasti, kad Lietuvoje ir toje Vokietijos zonoje, kurią kontroliuoja Rusija, nėra jokios laisvės.

Ši "Darbininko" numerį dedant į spaudą gavome nuo Amerikos Lietuvių Tarybos laišku su Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atsišaukimu į visą mūsų išeiviją. Tame atsišaukime tarp kitko sako: "Bet šiuo momentu lietuvių tautos padėtis yra neįsivaizduojamai skaudi ir sunki." Toliau sako: "Pati lietuvių tauta Tėvynėje, prisilęgtą pergalės apsvaiginto bolševizmo letenos, ir toliau veda žutbūtinę partizaninę kovą su okupantu." Mes, visi galime įsivaizduoti kaip sunki ir pavojinga yra toji kova dėl laisvės ir nepriklausomybės.

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atsišaukimą, kuris buvo parašytas 1945 metų gegužės mėnesį, įtarpinsime ištaisai kitame "Darbininko" numerį.

Kun. Vlodo Jeskevičiaus Primicijos

Po ilgų metų studijų, Vladas Jeskevičius įšventintas kunigu į Jėzuitų Kongregaciją ir, pirmas iškilmingas šv. mišias atgiedojęs šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, birželio 24 d., So. Boston, Mass.

Prisimenant kunigą Vladą, dar kada jis buvo tik jaunas berniukas, vėliau L. Vyčių 17 Algirdo kuopos narys, gabus debatorius ir nuoširdus parapijos darbuotojas, gi šiandien matant jį prie Dievo altoriaus atnašaujant šv. mišias, ištikrų jį visus jaudino ir džiugino, kad jis pasirinko būti apaštalu.

Nek. Prasad. P. Marijos seserys motiniško namo sode, Marijampolėje. Viduryje sėdi vyriausioji Kongregacijos vadovė motina M. Teresė. Jos dešinėje — Ses. M. Alyza, kuri nuo 1939 m. vadovauja Kongregacijos vienuolynams Amerikoje. Suole sėdi seselės, kurios 1936 m. atvyko į Ameriką ir įkūrė pirmąją Kongregacijos vienuolyną Villa Maria Thompson, Conn.

HITLERIO VĒLIAVĄ VALKIOJO MASKVOS GATVĖSE

Maskva, birž. 24 — Čia įvyko Raudonosios armijos Pergalės Dienos paradas. Maskvos gatvėse paraduojanti valkiojo vokiečių ir Hitlerio vėliavos. Rusijos maršalas Žukov buvo vienintelis kalbėtojas, kuris savo kalboje pasakė, kad "Raudonoji armija yra moderniausia

Kristaus mokslo sekėju, mokytoju. Jei man nuriudėjo džiaugsmo ašara, žiūrint, kad Vladas atsieikė aukščiausią tikslą būti Kristaus įpėdiniu, tad, man sunku ir neįmanoma įsivaizduoti, kaip jautėsi pats kunigas Vladas, jo mamytė ir tėvelis, brolis ir kiti jo artimi giminės. Visi džiaugiamės ir linkime kun. Vladui Jeskevičiui, stiprios sveikatėlės ir stiprios valios, savo pašauktame luome.

Mišios buvo iškilmingos su asista. Dalyvavo jo draugai kunigai Jėzuitai. Jų tarpe matėsi Boston College profesorius, Thomas Hurley, kun. Pr. Jakimavičius ir kiti. Lietuvių ir anglų kalbose pamokslus pasakė kun. Al. Abračinskas. Pamokslus sakė abiem kalbom, nes buvo daug kun. Vlodo draugų nelietuvių. Savo turinguose pamoksluose kun. Abračinskas pilnai apibūdino kunigo pašaukimą, jo ir tėvelių pasiaukojimą ir sunkią ateities užduotį.

Reikia tikėtis, kad kun. Vladui bus viskas lengva, nes yra kilęs iš susipratusių tėvų lietuvių katalikų. Gražiai išauklėtas katalikiškoje lietuviškoje dvasioje, visuomet prisimins tėvelio ir mamytės gražius mokinius būti geru kataliku, lietuviu.

Baigiant, noriu linkėti tau, kun. Vladai geriausios sveikatos, pasisekimo ir laimės tavo gyvenime ir, niekuomet neužmiršti savo pirmųjų jaunystės dienų, kada dar kartu veikėme tarp South Bostono lietuviško jaunimo, dėl parapijos ir dėl lietuvišybės palaikymo.

Gerai, kunige Vlada, jums žinodamas, tvirtai tikiu, kad niekuomet neužmiršite lietuviško jaunimo, lietuviškos katalikiškos gražios veiklos!

Pranas R.

Nori Sudaryti Rusijos, Čekoslovakijos Ir Lenkijos Susivienymą

Londonas, birž. 25 — Praneša iš patikėtinų šaltinių, kad Maskvoj eina pasitarimas apie Rusijos, Čekoslovakijos ir Lenkijos susivienymo sudarymą.

Sakoma, kad pasitarimai eina sėkmingai ir Rusija nori praplėsti su Lenkija ir Čekoslovakija trilateralę sutartį. Svarbiausias tokios sutarties tikslas sudaryti stiprią ginkluotą jėgą, jeigu ateityje užpulūt Vokietija.

Iš to galima daryti išvadą, kad sovietų Rusija nori įsistiprinti Europoje taip, kad ji būtų galingiausia ir kad ji būtų durtą — militarizmui — pasirošimui karui.

Londonas, birž. 25 — Praneša iš patikėtinų šaltinių, kad Maskvoj eina pasitarimas apie Rusijos, Čekoslovakijos ir Lenkijos susivienymo sudarymą. Sakoma, kad pasitarimai eina sėkmingai ir Rusija nori praplėsti su Lenkija ir Čekoslovakija trilateralę sutartį. Svarbiausias tokios sutarties tikslas sudaryti stiprią ginkluotą jėgą, jeigu ateityje užpulūt Vokietija.

Iš to galima daryti išvadą, kad sovietų Rusija nori įsistiprinti Europoje taip, kad ji būtų galingiausia ir kad ji būtų durtą — militarizmui — pasirošimui karui.

Okinawa Saloj Žuvo 101,853 Japonai

Guam, birželio 25 — Admiralo Chester W. Nimitz, 514,937 kareivius; kiti komunikatas paduoda, kad Okinawa saloj užmušta 101,853 japonai ir 7,902 amerikiečiai ir Britai be jų paimta į nelaisvę. Iš paimtųjų į nelaisvę yra 5,213 japonų kareiviai ir 2,689 darbo kareiviai.

Leyte kampanijoj japonai prarado daugiau kaip 81,000 kareivių. Philippinuose ir Okinawa saloj japonai prarado 16,965 tebera gyvi ir yra paimti į nelaisvę.

Amerikiečiai ir Britai be pertraukos bombarduoja Japonijos svarbiausias pozicijas nuo Burmos iki Kurilijos. Bombašiai ir kovos lėktuvai neduoda poilsio japonams. Tokio praneša, kad B-29 sėja minas jos vandenyne.

AŠIS NORĖJO ĮTRAUKTI ISPANIJĄ Į KARĄ PRIEŠ ALIJANTUS

Rosenheim, Vokietija, birž. 25 — Iš vokiečių slaptų dokumentų, kuriuos Alijantai surado vokiečių archyvuose, sužinota, kad Mussolini ir Hitleris būtinai norėjo įkalbėti gen. Francisco Franco, kad įtrauktų Ispaniją į karą prieš Alijantus vasario mėn., 1941 m., ir Hitleris baisybai supykęs, kada nepasisekė.

Amerikiečiai Ragina Japonus Pasiduoti

Washington, D. C., birž. 25 — Amerikiečiai paskleidė lapelius, kuriuose ragina japonus kareivius pasiduoti, nes kitaip jie bus visi sunaikinti. Jeigu jie besąlyginiai dabar pasiduotų, tai jiems užtikrinamas žmoniškumas.

Vokietija Per Šimtmetį Negalės Atsigauti

New York, birž. 25 — Dvylika Jung. Valstybių generolų grįžo iš Europos karo. Jie atvyko keturiais didžiuliais C-54 Armijos transportiniais lėktuvais. Su jais kartu atvyko ir kiti karininkai.

Gen. Jacob L. Devers pareiškė, kad Vokietija visai sunaikinta. Jos miestai sunaikinti, jos industrija sugriauta, jos žmonės bejėgiai. Vokietija prarado jėgą pradėti karą, kurios ji neatgaus nei per šimtą metų.

Tai nereiškia, gen. Devers pastebėjo, kad 80 milijonų tauta būtų pasmerкта sunaikinimui arba vergijai. Vokiečių tauta turi "gražią ateitį", ateitį taikoje, ne karėje, kaip kad jis ją matė.

Gen. Devers suvertė kalbę už brutališkumą, nacių valdžios pragaištingus veiksmus, naciams, bet lygiai esą kaltas ir vokiečių generalis štabas.

"Aš nesu vienas tų", jis sakė, "kuris tikėčiau, kad kiekvienas vokiečių yra kriminalistas. Aš mačiau ką jie darė ir aš negaliu suprasti, kodėl jie leido tai daryti. Armija sako, kad ji nežinojusi kas dedasi. Ji žinojo. Profesionalis kareivis yra lygiai blogas, kaip ir visi naciai".

Maždaug tą patį pasakė apie vokiečius ir kiti generalai. Jie mano, kad Hitleris yra miręs.

Majoro Žmona Per Klaidą Nušovė Jūreivį

New Canaan, Conn., birž. 25 — Mrs. Imogene D. Stevens, įžymios šeimos narė ir Majoro George R. Stevens, kuris dabar randasi su parašiutinkų regimentu Europoj, žmona, areštuota ir kaltinama nušovime jūreivio Alberto Kovacs, 19 m. amžiaus, kuris buvo Portsmouth, N. H. ir šeštadienį buvo šiam miestelyje.

Mrs. Stevens pamačius, kad prie kitų durų šalė jos namo slankioja jūreivis. Po to, kaip ji sako, pamatė šviesą kaimyno namuose ir užgirdo skambinant pianu, žinodama, kad kaimynų nėra namuose. Pasiėmus pistalietą, nuėjo pasižiūrėti, ir rado jūreivį su kitu vyru, kurį vėliau policija pripažino, kad tai buvo jūreivio brolis, dainuojant ir skambinant pianu. Ji maniusi, kad plėšikai. Paklausiusi kas jie tokie ir ką jie darę čia. Nepažįstamieji tokį pat klausimą pastatė jai. Prasidėjęs ginčas ir puolimas. Ji besigindama paleidusi šūvius.

Mrs. Stevens buvo areštuota ir kada ji negalėjusi užstatyti \$50,000 kaucijos, tai ir paliktą kalėjime.

Vėliau policija surado ir jūreivio brolių, kuris pasakojo, kad jiedu atėję į tuos namus pas merginą, bet nieko neradę, susėdę ir

Japonijos Pozicijas Bombarduavo 1,000-tonų Bombomis

Guam, birž. 25 — Šimtai bilių maisto kontrolę Amerikos ir Britanijos vesti Agrikultūros Sekretorių paleido daugiau toriui. Iki šiol visą maisto kaip 1,000 tonų bombų ant kontrolę turėjo OPA. Po to šešiolikos japonų pozicijų, pratęsė dar vieniam mėnesiui išsiplėtusios tam Kainų Kontrolės įstatymą 356 balsais prieš 12. Borneo iki Kurilijos.

Amerikiečių ir Britų bombos padarė daug nuostolių japonams. Daugiausia nukentėjo Formosa saloje. Taipgi padarė daug nuostolių japonams Kyushu aerodromuose.

Kongresas Sumažina OPA Galia

Washington, D. C., birž. 25 — J. V. Atstovų Butas 211 balsų prieš 155 priėmė

Administracijos rėmėjai sako, kad agrikultūros kontrolės įstatymo priedas duoda Agrikultūros Sekretoriui galią ignoruoti Prezidentinius įsakymus.

Dabar eina pasitarimai Kongrese. Galimas dalykas, kad maisto kontrolė bus pavesta pilnoje Agrikultūros Sekretoriaus kontrolėje, bet tikras maisto kainų administravimas bus paliktas OPA.

Apsupo 20,000 Japonų Cagayan Slėnyj

Manila, birž. 25 — Jung. Valstybių Vienuoliktos Oro Divizijos šimtai veteranų su sklaidytuvais išiveržė į Aparri uostą, Luzono saloj, kad pagelbėti kitoms savo jėgoms, kuriuos kaujasi su priešų Cagayan slėnyj, kur apie 20,000 japonų apsupo.

Trisdešimt septintoji divizija pasivarė pirmyn 10 mylių link Tuguegarao, kur filipiniečiai savanoriai laukė. Vedamas tyrinėjimas.

užėmė miestą ir dabar yra smarkiai prieš puolami.

Tokio radio sako, kad Alijantų karo jėgos bandė išsikelti Balik Papan srityje ir japonų garizonai kitoms savo jėgoms, kuriuos kaujasi su priešų Cagayan slėnyj, kur apie 20,000 japonų apsupo. Papan yra smarkiai bombarduojamas. Tuo pačiu metu Australiečių kariuomenės stumia priešą Borneo vakariniame pakraštyje link Miri aliejaus laukų.

J. E. ARKIVYSKUPO LAIŠKAS, skaitytinas bažnyčiose birž. 24 ir liepos 1 d.d.

Mylimieji Kristuje:—

Šių metų bažnytinė rinkliava negrams ir indijiečiams sušelpti, įvyks visose parapijose sekmadienį, liepos 1 d. Ši rinkliava duoda progos visiems susipratusiems katalikams parodyti uoliai krikščioniškos labdarybės dvasią mūsų mažumos gyventojų grupėms.

Mūsų Jungtinėse Valstybėse yra apie 13 milijonų neegrų, kurių didžiuma dar negauna dvasinių ir drauginiųjų malonių bei gerbių, kurias suteikia tikrasai Kristaus tikėjimas. Mūsų tarpe taip pat yra apie pusė milijono indijiečių. Dau dėl jų jau padaryta, bet kur kas daugiau dar tebedarytina, jei norima, kad jie pažintų Evangeliją, kurią Kristus liepė skelbti ir jiems ne mažiau, kaip ir mums patiems. Bostono katalikai visuomet gausiai rėmė dvasinius ir tautinius neegrų ir indijiečių reikalus. Ir dabar jie savo dalį išpildys. Tai gi aš prašau gausiai aukoti šiai rinkliavai, kuri tik vieną kartą metuose yra daroma.

Aš turiu ir asmeninį reikalą prašyti, kad gausiai paremtumėte šmetinę neegrų ir indijiečių rinkliavą. Kaip žinote, mes stengiamės atlikti savo pareigą spalvuotiems mūsų kaimynams čia pat ant vietos. Yra nupirktą graži bažnyčia tiems, kurie norės ją lankyti. Tai bažnyčia reikia visą iš naujo įrengti. Prie jos turi spiestis religinė, socialinė ir apšvietos veikla, kad spalvuoti mūsų Arkivyskupijos gyventojai užimtų tinkamą vietą mūsų visuomenėje.

Misijonieriškas uolumas, kaip ir visos kitos labdarybės formos, turi prasidėti namie. Bet tas uolumas čia nesibaigia, nes mūsų duosnumas turi pasireikšti ir svetur, uoliam ir sumaniam misijų darbe. Aš prašau tą misijų darbą paremti, ir pasižadą duoti pilną apyskaitą iš tų visų aukų, kurias šiai rinkliavai būsite suaukoję.

Jūsų ištikimas Kristuje,
RICHARD J. CUSHING,
Bostono Arkivyskupas.

IVAIRIOS ŽINIOS

ITALIJOS LIETUVIŲ VIENYBĖS NUOTAIKA

Pasveikinimas Amerikos Lietuviams
1945 m. vasario 16 d. proga

Mes, Italijoje besirandantieji lietuviai, nuoširdžiai valdyti, kad vienas svarbiausių, o gal net svarbiausias kultūros pažymys — bendradarbiavimas — (team-work, Jūs pasakykite) mums yra nesvetimas, kad mokam įvertinti kitų mūsų šalis vėl būtų išlaisvinta, ir prie to išlaisvinimo darbo ryžtamės prisidėti visomis jėgomis.

Girdėjome, kad Amerikoje ir kitur organizacijos bei atskiri asmenys yra padarę svarbių ir stambių žygių mūsų šaliai gelbėti. Tai yra tikrai gražus sveiko, civilizacijos nesugadinto, tautinio gajumo ženkla.

Tačiau galėtume padaryti ir daugiau. Reikėtų parodyti pasauliui, kad e-

rės tokio svorio pasaulio akivaizdoje ir mūsų kraštui neatneš tiek naudos, jei nedirbsime visi išvien, sutartinai.

Jūs, broliai gyvenę Amerikoje, esate skaitlingiausia ir geriausia mūsų išeivijos dalis. Jūs turėtumėte paimti į vieningas rankas Lietuvos vadavimo taktiką. Gi mes Italijos lietuviai norime būti vienu ratuku tos organizacijos, kuri vadauos mūsų kraštą. Tas mūsų ratukas, nors ir sudarytas iš įvairių pažiūrų žmonių, yra kietai suformuotas, be jokių nuotrupų. Jis sukasi ir suksis, kartu su kitais ratukais tik viena kryptimi — Lietuvai vaduoti. Jau laikas, kad minėtų atskirų ratukų sukimasis būtų koordinuojamas.

Susijungę į vieną organizaciją, tapsime tvirtesni ir būsime kūrėjai, o ne griovėjai. Dirbsime dėl savo šalies ateities, o ne ieškosime praeities klaidų bei jų kaltininkų. Praeities klaidas nagrinėti ir iš jų mokytis galėsime ramiais laikais.

Tad — Vardan tos Lietuvos Vienybės tezydi.

Čekoslovakija Konfiskuoja Nacių Turta

Praga, Čekoslovakija, birž. 25 — Prez. Beneš įsakęs konfiskuoti visus Čekoslovakijos ūkis ir įmones, priklausančias vokiečiams, vengrams ir "išdavikams", nežiūrint kokios tautybės jie nebūtų.

MOTINOS ŠIRDIS

Per tiltą jojau,
Nuo žirgo kritau,
Purvynėly gulėjau.
Aš ten gulėjau,
Tris savaitėles,
Nieks manęs negedavo.
O ir atlėkė
Trys gegužėlės
Vidur tamsios naktelės.
Viena kukavo
Kojų galėly,
Antroji prie galvelės.
O ši trečioji
Raiba gegelė
Kukavo prie širdelės.
Marti prie kojų,
Sesuo prie galvos,
Motužė prie širdelės.
Marti gailėjos
Tris savaitėles,
Sesuo trejus metelius.
O matušėlė,
Augintojėlė
Pakol gyva galvelė.
Marti lydėjo
Per lygius laukus,
Sesuo lig bažnytėlės.
O matušėlė,
Augintojėlė
Lig pačios tėviškėlės.
(Iš "Iš. Dr.")

MERGYTĖ

Dunks? dunks į langelį,
Atverk jį, mergelė:
Štai ant kiemo
Šalta ziema, —
Nėr kur gauti nei grūdėlio.

Ir mergytė pagailėjo,
Šiltą kertę pažadėjo,
O paukštelė jai, dėkinga
Už jos širdį maloningą,
Visą vasarą čiauškęjo.

Margalio

Amerikietis karys grįžtas iš vokiečių nelaisvės ir parsivežęs kariškų suvenirų: peilį, kurį laiko įsikandęs dantyse ir pištolieta rankoje. Tai vokieškieji karo ginklai.

PREZ. TRUMAN UŽBAIGĖ ATOSTOGAS —

Lėktuvu Išskrido Į San Francisco

Olympia, Wash., birž. 25 — Šiandien prez. Harry S. Truman užbaigė savo atostogas ir lėktuvu išlėkė į San Francisco užbaigti Suvienytų Tautų konferenciją.

Konferencijoje dabar yra paruošiamas Suvienytų Tautų čarteris pasirašymui. Prez. Harry S. Truman pasakys svarbią kalbą konferencijoje uždarant.

Penkiosdešimt tautų atstovai pasirašys naujos pasaulinės organizacijos čarterį. Šis pasirašymas naujo čarterio beveik supuola su Versalio sutarties pasirašymu. Tik dvi dienos prieš. Versalio sutartis buvo pasirašyta birželio 28 d., 1919 m.

Lebanas Ir Sirija Pasirašė Sutartį

Damaskas, birž. 24 — Lebanono ir Sirijos vyriausybės bendrai praneša, kad jos susitarė ir pasirašė sutartį dėl bendros politikos laimėjimui nepriklausomybės nuo Prancūzijos.

Lenkija Gaus UNRRA Pagalbą

New York, birž. 25 — Luxembourg radio praneša, kad Lenkija buvo įtraukta pirmoje vietoje į šešių Europos šalių sąrašą, kad nuo birželio iki gruodžio gaus iš Suvienytų Tautų Šalpos ir Atstau-

Ir Išdainavau

Ir išdainavau visas daineles dar vienos nedainavau, vienos dainuželės (2)
Pasidainuosiu tą dainuželę pavasario dienele, žaliai rūtų daržely. (2)
Baigias žiemelė, bus vasarėlė, neturiu sau bernelio, šieneliui piovėjėlio. (2)
Parduosiu rūtą ir lelijėlę, samdysiu sau bernelį, šienelio piovėjėlį. (2)
Ir atsišaukė jaunas bernelis po dvarelį vaikščiodamas, žirguželį balnodamas.
Neparduok rūtos ir lelijėlės, aš pabūsiu berneliu, šienelio piovėjėliu. (2)

16 Lenkų Kvislinginės Valdžios Narių Pasilieka Valdžioje

Londonas, birželio 25 — Kaip žinoma, pereitą savaitę Maskvoje užsibaigė lenkų vadų pasitarimas su Rusijos vyriausybės ir lenkų kvislinginės "valdžios" atstovais. Paskelbtas susitarimas ir naujos valdžios sudarymo projektas.

Į ŠILĄ ĖJAU

Į šilą ėjau,
Šilužy kirtau,
Pagiry laivą kūriau.
O ir pakūriau
Juodą laivaitį
Su aštuoniais kampačiais;
O kas kampačiais,
Po liepos medį
Su devyniomis šakaitėmis;
O kas šakaitė,
Po gražiu paukščiu
Su meilingsais balseliais.
— Oi broli, broli,
Broli mano,
Kur kreipsim laivaitį?
Ar į dvaraitį,
Ar į miestaitį,
Ar į mažą kiemaitį?
— Mažam kiemaiti
Mažoms mergaitėms,
Bet didelė meilaitė.
O jei negausiu
Tos, kur norėjau,
Lauksiu priaugančiosios.
O jei negausiu
Priaugančiosios,
Vesiu žvejų mergaitę.
Žvejų mergaitė
Pajuodakaitė
Nemok trijų darbaičių:
Nei plonai verpti,
Nei tankiai austi,
Nei staklužių taisyti, —
Tik anksti kelti,
Laive sėdėti,
Baltas rankas mazgoti.
O ji tik moka
Laive sėdėti
Laivelio šniūrus traukti.
Laive sėdėjau,
Tinklužį traukiau,
Baltas rankas mazgojau.
Juo vėjas pučia,
Juo laivas bėga,
Graudin mano širdelę.
Ei baltos baltos
Mano rankelės,
Kasdien ant vandenėlio.
Ei skaitūs skaitūs
Mano veideliai
Kasdien vėjelio pūsti.
Ei vargios vargios
Mano dienele
O bus ir dar vargesnės.
Vargas ant vargo,
Bėda ant bėdos
Ant vandenų mergelei.

Vokiečiai Nenori Rusijos Okupacijos

Weimar, Vokietija, birž. 25 — Turingijoje kilo didžiausias skandalas, kai vokiečiai sužinojo, kad Amerikos kariuomenė turės pasitraukti iš tos srities ir ją užleisti sovietų Rusijos okupaciniai kariuomenė.

Dauguma vokiečių nori gauti leidimus išsikraustyti iš tos srities, kurią nuo Vokietijos pasidavimo valdė amerikiečiai.

Lend-Lease Reikmenys Gabena Į Sibiriją

Washington, D. C., birž. 25 — Leo T. Crowley, lend-lease administratorius, praneša, kad pagal lend-lease dabar yra siunčiama karo reikmenys Rusijai į Sibiriją. Sako, kad tai daroma reikalaujant Jungtinių Valstybių militariams vadams.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

Surinko ir išleido

Kun. P. M. Juras

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštas odos viršelis; papuoštas lietuvišku kryžiumi. Paauskuota. Išoriniai puiki, patraukli, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolų. Lietuvišku menu dabintų raidžių 22. Evangelijos Sekmadieniams ir Bažnytinėms šventėms. Noverny 12. Litanių 16. Vainikų maldų (Karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (Vienos Liturginės — maldos iš Mišiolų). Gaudūs Verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą.

Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlydus. Labai daug įvairių maldų su atlydais. Nurodoma gyvenimo pagrindai — atspausdinta visi Poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži. Iš priežasties karo spausdinta nedaug. Paskubėkit įsigyti. Kaina — \$3.50. Rašyk:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"Darbininko" Administracija,

Siunčiu \$..... ir prašau prisiųsti..... knyga(s)

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS šiuo adresu:

Vardas ir Pavardė.....

Gatvė.....

Miestas ir Valstija.....

Ar Įvyksta Šiandien
Stebukly?
Taip!

Tai sužinosi perskaitęs

Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

SVENČ. P. MARIJOS
APSIREISKIMAI LIURDE

Šia knyga susidomėjo visi Amerikos Lietuviai.

Ją skaito ir netikintieji!

Liurdo knyga Gausiai paveikluota, gražiai kietais viršeliais įrišta, virš 500 puslapių.

KAINA — \$3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS

366 W. Broadway

So. Boston 27, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikijoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

866 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680Teroras Ir Klasta Prasti
Valstybės Ramščiai

Maskvoj įvyko nauja Sovietų "teisingumo" komedija. Teista 16 Lenkijos atstovų, kurie buvo pakviesti ir — areštuoti. Maskva sako, kad jų nekvieta, Londonas sako, kad taip, ir kad jiems buvo garantuota asmeninė saugybė. Kam tikėt? Atsakymas keblus, nes ir Maskva už melagystės priekaištą moka išsieti, ar apsimeta išsieti, nes komunistų ideologijoje nėra melo — tai vis tik buržuaziniai prietarai. Bet sveikai protaujami žmogus negali įsivaizduoti, kad lenkų atstovai, žinodami kur vyksta, nebūtų išsirūpinę savo asmens apsaugojimo. Tačiau ir saugumo užtikrinimas nieko negelbėjo. Jie buvo areštuoti už tariamąjį sabotažą, kuriame būk tai žuvę šimtai raudonarmiečių. Sunku suprasti, kada tas sabotažas įvyko. Juk dabar atvykę į meškos nasrus, 16 beginklių svetimtaučių tik žiūri, kaip savo kailį sveiką išnešti, o ne organizuoti svetimos armijos žudynes. Tai gryna beprotystė. Sovietai vis dėlto tiek suprato, kad būtų pernelyg kvaila iškelti tokį apkaltinimą šiuo momentu padarytą. Ne. Maskva kaltina, kad tai įvyko tais laikais, kuomet ėjo kautynės su vokiečiais. Kad kalbamieji lenkų atstovai būtų partizanais, kurie kovojo prieš raudonąją armiją, žudę raudonuosius karius, sprogdinę tiltus, ardę kelius, puolę transportus ir tt. Bet iš tų "partizanų" buvo tik viens generolas. Kaip gi kiti galėjo daryti sabotažą? Vis vien kaip: jie klausė Londoniškės lenkų vyriausybės, reikią, jie išdavikiai, "vrediteliai", liaudies priešai — vienu žodžiu, buržuai. Jau tas vienas vardas nusipelnė likviduoti. Bet Sovietų vadai pasirodė labai nuolaidžiais: nėvieno nenuteisė likviduoti, tik daugiausiai nusikaltusiam, gen. Okulickiui, davė 10 metų kalėjimo, kitiems daug mažiau, o tris visai išteisino. Įdomu, kad kaltinamieji prisipažino buvę kaltais. Dabar tik jiems akys atsidarė, kad prietelystė su Sovietais yra būtina lenkų tautos gerovei.

Netenka abejoti, kad ta komedija buvo padaryta šiais tikslais: suterorizuoti antrąją lenkų delegaciją;

Jonas Kmitas.

VYTIS ir ERELIS

APYSAKA

VI.

Ivan Petrovič Pomadin

Ivan Petrovič Pomadin vaikštinėjo po savo kambarį, linksma ariją bešvilpaudamas. Tai buvo gyvas rusų žandaro tipas. Dar jaunas, gražus, liesas, kvėpalais išsišlakstęs, jis daugiausiai panašus į kokį lengvą raitijos karininką, negu į rimtą, subrendusį žandarą viršininką. Jo linksma, beveik vaikiška nuotaika alsuote alsavo nerūpestingu atvirumu. Tokia nuotaika jis užkrėsdavo kiekvieną, kas tik su juo santykiavdav. Rodos, taip ir kviečia į nuoširdų atvirumą. Kalboje jis net pašiepavo rusų vyriausybės tvarką ir duodavo suprasti, kad žandaro pareigos jam tik primestos, ir jeigu jas šiaip taip eina, tai vien dėlto, kad kitaip gi negalima. Valgai iš to duona, tai reikia gi kas nors daryti. Pomadinas lyg ir gėdyjosi savo tarnybos ir skaitė ją nesuderinama su tikro džentelmeno charakteriu. "Ot koks žmogaus likimas!" — jis dažnai aimanodavo, lyg ieškodamas užuojautos ir pagailėjimo, kad jam teko būti žandarų viršininku.

Eidamas tardymo pareigas, Pomadinas buvo ko mandagiausias. Jis lyg nenoromis ir netyčiomis mēdiodavo klausimus, tarsi vaidinąs nepakenčiamą rolę ir norįs ko greičiausiai viską baigti. Tik štai, prie pat pabaigos, žaibo greitumu užduos vieną kitą klausimą, tiesiog į taikinį taikantį, ir žiūrėk jau neatnarpiojamai savo auką įpainiojo. Ir tuč tuojau, lyg susigriebęs, mandagiausiai atsiprašydavo, užtikrindamas, kad tai tik mažmožis, kurs paliks be jokių pasekmių. O jei vėliau sekdamo kratos, areštai, kalėjimas, ištrėmi-

Pirmieji žingsniai vienuoliniame gyvenime. Pirmosios amerikietės žengia prie altoriaus priimti Nek. Prad. Šveč. P. Marijos Kongregacijos abita. Motiniškas namas ir noviciatas N. P. Š. P. Marijos Kongregacijos yra Putnam, Conn.

Sibiro Tremtinio Pasakojimas

APIE SOVIETŲ TVARKOS
BAISENYBES

1941 m. birželio 14 d. vieta. Visur girdėjosi verksmas ir rdejavimas. Patekau į vagoną su užrašu "A", kaip paskui sužinojau skirta į darbo stovyklą, buvo mūs 58 asmenys, troškumas neapsakomas. Birželio 21 d. traukinys nepaprastu greitumu nuvažiavo į nežinomą mums kraštą. Pravažiavus sieną per plyšius sekė sovietų apylinkės ir jų gyvenimą. Kaimai buvo tušti, namai sugriuvę, visur vargas ir neturtas. Laukai blogai apdirbti, daugelis visai apjėga išstumdavo vyrą iš vagono ir perkeldavo į ki-

išgauti kaltinamųjų pripažinimą Sovietų prietelystės reikalingumo; diskredituoti Londoniškę lenkų vyriausybę, suverčiant ant jos visą "sabotažo" atsakomybę, ir, pagaliau pasigirti pasauliui sovietiško teismo "nuolaidumu" ir tuomi įrodyti, kad Sovietų Rusija vien taikos tetrokštą. Žodžiu, viskas gudriai surazgyta-sumazgyta. Tačiau po tos "gudrybės" iškabą perdaug jau matosi viena ir visuomet ta pati Sovietų politikos silpnybė: visur kyšo teroras ir klasta. Tai labai prasti valstybės ramščiai.

— sriubos, gavom pirmą kartą Smolenske, t. y. 9 dieną nuo išėdimo į traukinį. Vandens gaudavom 2 kartus į dieną, po labai mažą kiekį, tad apie prašimasi nebuvo nė kalbos. Pravažiavus Smolenską, gaudavom 400 gr. duonos ir 2 kibiru sriubos kasdieną. Kelionės metu darydavom po kelius sykius patikrinimą. Ieškodami bėglių, apžiūrėdavom net sienas ir stogus. Atvykus į darbo stovyklą, Krasnojarskij kraj, Kanskij rajon, stotis Resety, liepė išlipti iš vagonų. Prasadėjo individualinė revizija ir visų daiktų, k. a., laikrodžių, pinigų, dokumentų, laiškų ir net šliubinių žiedų atiminėjimas. Žmones nurengdavom iki nuogumo. Visi buvom nuvargę nuo kelionės, alkani ir neišmiegoję; nuo birželio 14 d. ligi liepos 7 d. nebuvom apleidę nė kartą vagono, visi vos bepastovėjom ant kojų. Buvo duotos 2 dienos poilsui kol suorganizavo brigadas ir prasidėjo darbas. Keldavom 5 val. ryto, pusryčiams gaudavom "kipiatok" virinto vandens ir

400 gr. duonos visai dienai.

6 val. stodavom rikiuotėn patikrinimui, suskirstydavo brigadomis po 30-40 žmonių ir vedavo darbovietėn. Darbovietei pasiekti reikėdavo 1 val. laiko. Darbas buvo kirsti medžius ir sudėti į metrus. Norma, kurią turėdavom atlikti, buvo tokia didelė, kad pajėgdavom išpildyti tikrai 30-tąją dalį. Nuo 13 val. iki 14 val. turėdavom pertrauką. Po to tęsdavom darbą iki 8 valandos. Į stovyklą grįždavom 9 val. Ten mūsų laukė vakarienė: žuvies sriuba, pabaltinta miltai. Maltretavo mus ant kiekvieno žingsnio, kas pora žodžių buvo girdimi baisiausi rusiškų keiksmai. Darbo metu būdavom apsupti kareivių, taip vad. "bojcy" su užtaisytaiš šautuvais; jei tik kas neišpildydavo mažiausio paliepimo ar atsitolindavo pora žingsnių nuo savo darbo grupės, be perspėjimo šaudė. Dažnai girdėdavom tokius šūvius ir gerai žinodavom kas tai reiškia: vienu draugu mažiau šiame pasaulyje.

Netrukus prasidėjo ligų plėtimasis. Pirmas mirė Panevėžio apskr. ūkininkas Sakalauskas. Norėjom palaidoti prie stovyklos, bet neleido. Išvežė jį į taigą, imetė į duobę ir pridengė šakomis: "Pust sobaki i volki pakusajut miasa" (tegl šunys ir vilkai paėda mėsos). Stovinti rikiuotėje, žmonės pradėjo alpti, pakeldavo juos

buožėmis. Uodų ir visokių muselių buvo tiek daug, kad nuo sukandžiojimų nebuvo matytis sveikos vietos ant kūno: visos rankos ir veidas būdavo subovietėn. Kai kuriems taip išstindavo veidas, kad nesimatydavo akių. Naktį barakuose pasirodydavo blakės, nuo kurių taip pat nepaprastai kankinomės. Gulėjimui turėjom taip mažai vietos, kad miegodavom ant šono. Visus apėmė baisus nusiminimas. Šitoje stovykloje buvo keli tūkstančiai lietuvių, tarp jų keli ministriai: berods, teisingumo min. Šilingas, susisiekimo, ir kiti kurių pavardžių nebėatsimenu. Kadangi jie buvo vyresnio amžiaus, tai jų ir darbus miške nesiūdavo, o palikdavo stovykloje taikams šluoti, grindims plauti, išeinamosioms vietoms valyti, indams plauti ir t. t. Prie manęs miegojo generolas Sprangauskas (?); iš pradžių jaunas ir energingas, mums išvažiuojant iš stovyklos jis buvo visai sunykęs. Prižadėjau jam papasakoti jo šeimai apie paskutines valandas. Kaip pasirodė, jįsai nesuklydo ir puikiai nujutė artėjantį galą, nes buvo išvežtas į tardymus, iš kurių jau nebegrižo.

Kartu su mumis buvo taip pat Plk. Kaunas — Vilniaus miesto komendantas, Kormanas — Raseinių apskr. viršininkas, be to labai daug kitų apskr. viršininkų, karininkų, policininkų, Tęsinys 5-tame pusl.

ti, atsisėsti kur ant plataus pelningo ūkio ir krauti rubliukus į kišenių. Ot, gyvenimas! Ne toks, kaip mano vargšo žandaro likimas. Sėdėk kur necivilizuotam užkampy ir terliokis su tamsiais muzikais. Et, pražūvo mano jaunystė ir talentai!

— Na, na, Ivan Petrovič, neimanuok. Šiuo kartu įvairiam tau į tinklą stambesnę žuvį. Tai daktaras Bitinas.

Pomadinas pašoko kaip spyruoklė. Jis visas virto dėmesiu.

— Na? Turi kokių įrodymų?

— Įrodymų atsiras, tik reik gerai pakamantinėti.

— Vadinasi, nieko nauja. Na, tai gaila ir prasiidėti. Jis labai atsargus.

— Bet, p. Pomadin, mes turime ką nors prieš jį surasti. Tai pavojingas žmogus.

— Kad pavojingas, tai jau man pačiam geriausiai žinoma. Aš jau ne kartą norėjau jį įpainioti. Geriausi mano šnipai buvo išsiųsti į darbą, bet vis veltui. Dabar, žinai, ne karo padėtis. Reikia apčiuopiamų įrodymų.

— O jeigu aš tokių įrodymų turiu? — tarė Bezickas.

— Įdomu, labai įdomu. Nekankink, papasakok. Mano smalsumas degte dega.

Čia Bezickas papasakojo žinomą jau mums įvykį Tautgėlos miške. Pomadinas nuobodžiai pasiraivė.

— Čia, broliuk, daugy daugiausiai tik apskrities teismo dalykas ir tai gana menkas. Muzikai vogė medį iš pono garios — kas čia įdomaus? Vargu dar ar Tautgėla norės dėl to po teismus tasytis. Kokia jam čia garbė? Mes žinom, kad muzikai vagiškiauja. Vanduo, oras, giria pas juos stovi ant vienos papėdės — pačios gamtos žmogui duota. Tokia nuomonė giliai įsišaknijus rusų kaimiečiuose, tas pats ir čia. Ir tokiam didžponiui Tautgėlai bylinėtis dėl nedakirsto ir nepavogto medžio būtų tikra gėda. Jis negalėtų nei į akis teisėjui pažiūrėti.

— Taip, — tarė Bezickas, — aš žinau, kad vagystė čia menka ir bylinėtis dėl to būtų

nemaža sarmatos. Bet tuodu vagiškiai su kirviais puolė žmones, norėjusius juos sulaukyti nuo piktadarystės.

— Na, čia nevisai taip buvo. Kiek aš suprantu iš tamstos pasakojimo, juodu norėjo pabėgti, bet seniai nepavyko. Tuomet juk tamsta pirmas jį puolei, o sūnus tik sugrižo tėvą ginti, ar ne taip?

Reikia pripažinti, kad Bezickas šį kartą teisingai buvo atpasakojęs susirėmimą su vagiškiais. Turėdamas reikalą su žandaru, nuo kurio sprendimo priklausė šio dalyko pasekmė, jis manė geriausiai padarysias duodamas jam teisingas informacijas. Bezicko didvyriškumas tuomi visiškai išnyko, atseit, gerokai pasireiškė jo bailumas ir Bitino drausa, bet žandaro jis nesigėdijo ir be to, savaimė aiškėjo daktaro susibičiuliavimas su vagiškiais, o tas Bezickui buvo labai svarbu pabrėžti. Taigi, jis atvirai nagrinėjo savo negarbingą poelgį.

— Atvirai kalbant, aš pats, būdamas tu jau no bandito vietoj, ne kitaip būčiau pasiėlgęs, jei man drąsos nebūtų pritrūkę, — tarė Bezickas, pats save pašiepdamas. — Ginti savo tėvą — tai visai gražios rūšies didvyriškumas ir jeigu tokioj šviesoj pastatyti tą poelgį teisme, tai jis išeitų kaltinamojo naudai. Bet, Ivan Petrovič, juk mudu neteisavia tu vagiškų ir anaipol nenoriva jų išteisinti. Mūsų tikslas kaip tik priešingas: mums reikia juos tiek įvelti, kad jie atrodytų ne tik vagys, bet ir žmogžudžiai, užkrėsti revoliucijos perais. Na, ir kaip gi?

Žandaras susimąstė. Pagaliau per jo veidą praslinko nuobodulio šešėlis.

— Kad mudviem būtų lemta teisti daktarą Bitiną, tai, žinoma, parodytume tinkamą uolumą carui ir tėvynei, — tarė jis kiek pašiepiančiai, — bet, deja, Bitinas čia nėra kaltininkas, tik liudininkas. Ar manai, kad jo paliudijimas eis tamstos naudai? Beje, yra dar kitas liudininkas — tai panelė Eugenija. Už ką jį liudys?

(Bus daugiau)

Kada laikrodīs Muša Valandas

HARVEST YOUR USED FAT!

It's Needed More Than Ever Now!

All over the world, food fats are scarce. There is a global shortage of industrial fats and oils essential to victory and peace. American kitchens, according to War Food Administration, are the "most fertile source" from which to meet 1945 fats and oils requirements. While it takes lots of manpower, toil, sweat, time, gasoline and machinery to cultivate and

harvest oilseed crops, it requires little effort to salvage fat in your kitchen. If you scrape, scoop and skim one pound of used fat every month, your contribution will equal the oilseed yield from eight Victory garden plots planted exclusively to oil crops. Save every single drop! Turn in your used kitchen grease for cash and extra ration points!

1. Kada laikrodīs muša pirmą valandą, atsimink, kad yra vienas Dievas, vienas dangaus ir žemės Suvėrėjas ir Viešpats, vienas mūsų Išganytojas. Žmogui skirta viena, tik čia žemėje, proga Jį mylėti ir Jam tarnauti. Taip pat žmogui duota tik viena proga išganyti savo nemirtingą sielą.

2. Kada laikrodīs muša antrą valandą, atsimink du didžiausius įsakymus: "Mylėsi Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdimi, visa savo siela ir visomis savo mintimis... Mylėsi savo artimą kaip pats save. Šiais dviem įsakymais remiasi visas įstatymas ir pranašai". (Mat. 22, 37-40).

Iš mūsų reikalaujama dviejų dalykų: sergėtis pikto ir gerą daryti. Atsižvelgiant, kaip mes tai atliekame, bus kiekvienam skiriamas vienas iš dviejų dangus arba pragaras.

3. Kada laikrodīs muša trečią valandą, atsimink, kad yra vienas Dievas tris asmenis: Dievas Tėvas, kurs sutvėrė dangų, žemę ir mumis, Dievas Sūnus, kurs atpirkė visą žmoniją iš piktosios dvasios vergijos ir Dievas šv. Dvasia, kuri mus apšviečia. Tuos tris asmenis privalome viename Dievuje garbinti visomis savo sielos pajėgomis: protu, valia ir jausmais, kasdien kalbėdami trijų dieviškųjų dorybių aktus: tikėjimo, vilties ir meilės.

4. Kada laikrodīs muša ketvirtą valandą, atsimink keturis paskučiausius dalykus: "Visuose tavo darbuose atsimink galutinį savo tikslą, o niekad nenusidėsi" (Eccl. 7, 40). Atsimink mirtį, kurios neišvengsi, teismą, kurio neišsisaugosi. Taip pat gerai apsvarytyk didžiausią geriesiems skirtą dangaus laimę, o blogiesiems amžiną pragaro bausmę.

5. Kada laikrodīs muša penktą valandą, atsimink Dievo duotus žmogui penkis pajautimus: regėjimą, girdėjimą, užuodimą, ragavimą ir palytėjimą, kuriais taip privalome

naudotis, kad iš to būtų Dievui garbė ir užtikrintas mūsų sielos išganymas. Taipgi prisimink penkias didžiasias ir garbingasias Kristaus kūno žaizdas, kurias privalome dažnai apmąstyti ir į jas įsigilinti.

6. Kada laikrodīs muša šeštą valandą, atsimink, kad tik šešias dienas galima dirbti, septintoji gi turi būti pašvęsta poilsiui ir Dievo garbei.

7. Kada laikrodīs muša septintą valandą, atsimink septynis sakramentus, paties Kristaus atvertus septynis malonių šaltinius. Klausk tada savęs, ar dažnai jais pasinaudoji, ypač ar dažnai savo sielą aplauni atgailos sakramente ir ją Gyvybės Duona pasotini?

Taip pat atsimink septynias didžiasias nuodėmes, iš kurių lyg šaltinių išteka visos kitos mažesnės nuodėmės. Ta proga patyrinėk savo vyraujantį ydą ir žiūrėk, kaip uoliai stengiesi ją nusikratyti.

Be to prisimink septynias šv. Dvasios dovanas, kurių privalome iš Dievo melsti, būtent: protingumo, išminties, mokslo, gero patarimo, pamaldumo, stiprumo ir dievobaimingumo.

8. Kada laikrodīs muša aštuntą valandą, atsimink aštuonis palaiminimus, ištartus paties Kristaus nuokalno pamokslo metu: — "Palaiminti beturčiai dvasioje, nes jų dangaus karalystė. Palaiminti romieji, nes jie pavaldės žemę. Palaiminti, kurie liūdi, nes jie bus paguosti. Palaiminti, kurie alksta ir trokšta teisybės, nes jie bus pasotinti. Palaiminti gailestingieji, nes jie laimės gailestingumo. Palaiminti nesuteptos širdies, nes jie matys Dievą. Palaiminti taikieji, nes juos vadins Dievo vaikais. Palaiminti, kurie persekiojami dėl teisybės, nes jų dangaus karalystė" (Mat. 5, 3-10).

9. Kada laikrodīs muša devintą valandą, atsimink, jog tą valandą mirė ant

kryžiaus mūsų Išganytojas už visų amžių žmonių nuodėmes. O, kokia brangi kiekvieno žmogaus siela Dievo akyse!

10. Kada laikrodīs muša dešimtą valandą, atsimink dešimt Dievo įsakymų, kuriuos Mozė gavo Sinajaus kalne. Kristus tų įsakymų nepanaikino, bet priešingai juos patvirtino, todėl kiekvienas krikščionis privalo jų laikytis.

11. Kada laikrodīs muša vienuoliką valandą, atsimink, kad diena jau gerokai įpusėjo, tačiau pradėti bet kokį, neišskiriant nė išganymo, darbą dar nevėlu. "Ir vienuoliką valandą jis dar išėjo ir rado kitus stovincius ir jiems tarė: Ko čia stovite visą dieną dykinėdami. Jie jam sako: Kad niekas mūsų nepasamdė. Jis jiems tarė: Eikite ir jūs į mano vynuogyną" (Mat. 20, 6-7).

12. Kada laikrodīs muša dvyliką valandą, atsimink, kad Kristus išsirinoko dvyliką apaštalų. Vienas jų išdavė priešams savo Mokytoją. Pamąstytyk, kiek sykių netinkamu pasielgimu panašiai įžeidei netrukus, ir tavo gyvenimo savo Išganytoją. Taip pat ši paskutinė valanda teisingai esi pasiruošęs ją primena, kad ateis, o gal ir sutikti? (Ž. P.)

ŽVIRBLAIČIAI MOKSLUS EINA

I. Seniai žvirbliai nusiveda žvirblaičius į tokią vietelę, kurioje jiems lengviausia išvengti nenaudėtų, gruobuonių. Bet tam reikalui nėra geresnės vietos, kaip smėlio kelelis sodelyje, apaugęs iš šalių vikmedžių krūmeliais. Atsiveda čion jie savo žvirblaičius, ir patys ima jiems rūpintis peno.

Kartais ant vieno kelelio susirenka kelių žvirblių vaikai, ir toks kelelis pasidaro tikruoju žvirblių "vaikų darželiu". Auklės ir drauge mokytojos darba

atlieka jame kurs senesnis žvirblis, paeilui. Jauniems žvirblaičiams niekas nerūpi: jie čirpsi, maudosi smėlyje, straksi kelelyje, o senis žvirblis, auklė atsitūpęs kur ant aukščiausios vikmedžio šakelės, tik dairosi akis į žvirblaičius ir visiškai skuba nešioti vikšrus ir peni savo vaikelius.

tarp medžių; pasuks stauga į šalį, pakils aukštyr ir greitai visa pamato. Bėda išsižiojusiam paukšteliai! Kris, kaip žaibas, ant jo galvažudys, išmeigs nagus — ir sveikas dingęs!

Bet ne toks žioplys mūsų žvirblis — pasiduoti vanagai. Iš šimto įvairių paukščių vargu pasiseka jam bent vienas žvirblis sučiupti. Žvirblis gudrus, suktas ir be galo atsargus. Be to, čia jau gyvena jo geradarė — ilgaakė, ilgasparnė lakioji kregždėlė: žvirblis žino, kaip ji surinka, pamačiusi vanagą. Bet aure jis ir pats pamatė. Vanagas vis artyn, artyn: žvirblis tebetupi. Žvirbliai nė krust, tarytum jų nė nėra arba kas jiems žadą atėmė; sargybinis vis tebetupi ant šakelės. Pamatė jį akylasis vanagas, suplasnojo sparnais — vieną kitą kartą, rodos, tik pulti ir suleisti nagai, — bet žvirblis jau nebėr! Kaip akmuo, nukrito jis į vikmedžio krūmą, — jo vietoje jau vanagas betupis. Tupi, kaip koks vėplis, įkibęs nagais į žalią šakelę, sustingęs. Gruobuonis apmaudą griežia, o čia dar kregždės tyčiojas: čia vyl... čia vyl! ir po li, kada jisai tylomis, nė sparnais neplezdenamas, pasirodė iš anapus galutinės trobos ir pasuko pakluonėmis. Tikras galvažudys. Visas pilkas, raibas; tokiomis plunksnomis geriausia slapstyti vagiui, o čia juos prieisi?... Pasipurslapstyti jis ir be to moka. Jis skrenda patvoriais,

vėl sargas žvirblis betupis, ant tako iš žalių šakelių vėl pakrikęs visas pulkas žvirblčių.

II. Ne veltui aš pavadinau šią takelį vaikų darželiu. Kurį dieną išžiūrėkit į žvirblčius tuo metu, kada jie yra tuojau išlėkę iš savo lizdo. Koki jie vėpliai ir kvailiai, nemitrūs, neatsargūs, rėksniai! Ir kojytės ir sparneliai dar nedaug jiems tederai. Jie toki jau sudribėliai, išsižiojėliai, kaip ir mūsų Jonukai ir Petrukai, kada šie vos pradeda vaikštinėti. Bet pažiūrėkite į žvirblčius trims keturioms dienoms praslinkus, jų darželyje. Aure jie rausos ant tako smiltyje. Dabar jie nebe išvėpėliai, nebe sudribėliai. Vos suriks jų sargas, pasigėrėkite, kaip jie vikriai spruks į krūmus, prisiglaus tenai ir nutils.

Tomis keliomis dienomis jie geriau už jus sveikus išėjo savo mokslo abėcėlę.

Praslink dar kelios dienos — ir senieji žvirbliai, patinai su patelėmis, išmoks juos visa, kas reikia mokėti gudriam, mokytam žvirbliui. Jie išsives žvirblčius į pievelę ir išmoks gaudyti vabalėlių, drugių, vikšrų. Seniai iš krūmų išsivadins juos į važiuojamą kelią ir išmoks ieškoti javų grūdėlių. Jie išsives juos į sodą, į daržą, į klojimus, parodys jiems, kaip ten reikia dirbti, gyventi; išaiškina, ko reikia bijoti, kur sprukti nelaimėje.

Mokslas galop pasibaigė; jaunieji suaugo; jų nebėr atskirsi nuo senų. Tuomet susirenka visa šeima — tėvai su vaikais. Tėvai atsisveikina su vaikeliais ir atsisveikindami pasako: "Jūs dabar dideli, gyvenkite kaip tinkami, mes visa ko jus išmokėme", — ir žvirblių šeima skirstos į visas šalis, ir visi ima gyventi savarankiškai; vaikai toliau gyvena skyrium, nebe su tėvais.

LUCKY SEVEN — In first engagement with Jap planes, Ensign Albert Lerch, USNR, Coopersburg, Pa., shot down seven enemy aircraft. Flying an F4U Corsair from deck of carrier off Okinawa, he bagged the seven planes when he and fellow flyers took on force of 30 Jap planes attacking U. S. warships.

Užsiprenumeruokite Įdomiausį Du kart savaitinį laikraštį "DARBININKĄ"

Laikraštis "Darbininkas" yra vienas rimčiausių ir geriausiai mėgstančių laikraščių, Amerikoje. Jis išėina du sykių į savaitę — antradieniais ir penktadieniais.

"Darbininko" kaina metams \$4.00
 Pusei metų 2.00
 Imant tik vieną numerį į savaitę, metams kaina \$2.00
 Pusei metų 1.00

Užsiprenumeruodami money orderį ar čekį siųskite:—

DARBININKAS
 366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

LT. JANE ARMY NURSE

WRITES TO HER SISTER

I hear you, looks like well soon be advancing again! We been up front before, but this new outfit is

right behind our artillery batteries of course you know that you used fats go into ammunition, so every time

I hear our barracks being laid down, all think of you turning in your used cooking fats.

Keep 'em firing. Love Jane

Karas Krikščionybės Šviesoje

V. Jėzus Kristus palaimino taikinguosius, todėl tikrų taikos mylėtojų akys krypta į Kristų, Kurio žvilgsnis nuramina ir labiausiai įmiršusį žmogų, jei tik jis nuoširdžiai pakelia savo akis į Kristų. Kristus yra didžiausias taikos Mokytojas, bet Jis moko ne išviršinės taikos, ne tuščio pacifizmo, bet tokios taikos, kuri eina iš demoniško (velniško) polinkio nugalėjimo žmogaus sielos gilumoje. Kas nėra įveikęs savyje demoniško jėgų ir palinkimų, tas neturi teisės būti taikos "šalininku". Nenuoseklu gailėtis karo lauke žuvusių karių, o nesigailėti šimtų tūkstančių žmonių žūstančių nuo abortų; toks "gailėtis" yra nenuoširdus, nes jame nėra tikros meilės žmogui, kaip Dievo atvaizdui. Negali būti tikros taikos, kol žmonės savo mintimis, jausmais ir norais į visas puses leidžia žmogžudis- kas sroves, kol svetimtaučių neapykanta dedama valstybės pagrindan, kol išdidumas, savanaudiškumas ir neapykanta vyrąja privatiškame ir visuomeniškame žmonių gyvenime. Norėti tikrosios taikos reiškia be nuolaidų kovoti su nuodėme. Kas nori nuodėmingos "taikos", tas nori iš tikrųjų karo. Juk karas yra ne kas kita, kaip blogybės išsiveržimas iš gyvenimo gilumos į medžiaginę jo plokštumą. "Kas sėja vėjus, tas audras pjaus", sako šv. Raštas. Kas nenori morališkos taikos, tas išsaukia fiziškąjį karą. Kol nebus įveikta nuodėmė, tol bus istorinių ir revoliucinių (piliėtinų) karų.

SMILING warmly on a record-cold day in June, Judie Austin is bundled up for daily outing in Washington Square Park in New York. Her daddy is a Navy lieutenant serving in the Pacific.

"Jūs girdėsit karus ir karo riksmą; žiūrėkit ir neišsigąskit", pasakė Kristus (Mat. 24, 6). Jis žmonijai linkėjo tik taikos ir ramybės, bet savo dieviška akimi matė istorijos eigą ir žinojo, kad laisvoji žmonių valia ne visada eis taikos keliu ir kad dėl to bus ir karų ir revoliucijų, kol nebus įveiktos demoniškos jėgos žmonių gyvenime.

Karo garbintojai mano, kad karo reikalingumas einas iš pačios Evangelijos, neš Kristus pasakė: "Aš atėjau ne taikos, bet kalavijo leisti į žemę", bet ši nuomonė klaidinga, nes taiš žodžiais Kristus pasakė, kad Jo mokslas žmonių dvasias paskirs į du nesutaikomus lagerius, kad krikščionybėje neturi būti nieko pagoniška, kad krikščionių pažiūros į gyvenimo vertybes turi būti aiškios ir griežtos, kad tikėjimo ir dorovės srity krikščionims turi būti tik vienas "taip" ir vienas "ne". Iš Kristaus "kalavijo" eina tik taika: jei visos tautos aiškiai laikytųsi dėsnio: "Nedaryk kitiems to, ko nenori, kad tau kiti darytų", tai karų tikrai nebūtų. Karai eina iš to, kad ir krikščioniškų tautų valdžios dažnai turi du teisingumo mastus — vienokį savo tautai, ir kitokį svetimos tautos, dėl to savo tėvynės vardu laužo teisingumo ir krikščioniškos artimo meilės dėsnius, dėl to tarp dorinio "taip" ir "ne" įsimašo kažkoks neaiškumas, kuris ir veda tautas į žudynes. Dažniausiai sunku pasakyti, kuri iš kariujančių valstybių tik gina teisingumą ir kuri tik laužo jį.

Kristus nė vienu žodžiu nėra kariuomenės pasmerkęs; to nedaro ir Jo Bažnyčia ir dar įpareigoja dalyvauti kare dėl teisingumo. Visą tikinčiųjų žmonių tragediją sudaro tai, kad daugumai neaišku, ar valstybės valdžia varo savo valdinius teisingumo ginti ar jo laužyti.

Karas verčia žmones aukotis; doras karys nėra moralinis žmogžudys, nes jis eina ne vien savo priešų žudyti, bet ir pats mirti už savo tėvynės gerovę. Karo lauke būna ir tikrų žmogžudysčių, bet jos nesudaro karo esmės. Kare žudoma be apykantos atskiriems asmenims. Į priešingos tautos visumą mir-

Dainininkas Bing Crosby buvo pagerbtas New Yorke National Father's Day Committee, kai jis buvo išrinktas filmų pasulyj No. 1 tėvu. Jis laiko paveikslą savo ir su savo keturiais sūnumis.

Seselė M. Palmyra, daro amžinuosius įžadus Nek. Prasidėjimo Kongregacijoj.

PAMOTĖ

Viena mergina, ištekėjusi už našlio, buvo palikusi pamotė trims mažiems vaikams. Prieš akis jai stovėjo svarbus ir atsakingas auklėjimo darbas, kurį ji žinojo. Būdama geros širdies, ji ieškojo mažose vaikučių širdelėse jai pasitikėjimo ir meilės. Kartą ją aplankė viena jaunystės draugė ir pradėjo jai prikaišioti, kam ji taip mylinti ir rūpinasi ne savo vaikus. Dargi tą vaikų motinos fotografiją kambario sienoje laikanti. "Kaip tu gali tai visa pakęsti", sakė jai draugė, "dargi šią fotografiją prieš akis laikyti?"

tis siunčiama, ir iš visumos ji ateina atskiriems žmonėms, tačiau nėra ir negali būti karo be moralinių kaltininkų. Už karo nelaimės, už žmonių sužvėrėjimą karo laukuose atsako tie, kurie yra karo norėję, kurie skleidė neapykantą ir demagogiškai šaukė minias neapkęsti tariamojo priešo. J. Gobis.

TRYS SESYTĖS

Žiba mano trys sesytės, Trys žibutės, trys meilytės, Jos šilkiniais nedabinas, Širdį bet gi pavilioja... Meilė, viltis — jos vadinās, Ir Tikyba vyresnioja.

Man Tikyba įkvėpimas, Jos šviesoje giesmės imas, Rodo grožę padangiu... Veržias aidas iš krūtinės, Kanklės pritaria auksinės... Kaip tad linksma, kaip smagu?! Viltį, antrą seserėlę, Tą, ištikro, varguolėlę, Savo rankoms maitinu. Čia ir seną, ne tik jauną Dažnai guodžiai ji apgauna, Bet pamest jos negaliu.

Galas bus žmonių kelionės, Baigsis bėdos, vargo klonės, Reiks pasauliui sutrupėt... Prieglaudą Viltis tad žada; Sako: "eik, pats Dievas veda Eik gi laimės apturėt!"

Na, o Meilė jaunesnioja, Ką krūtinėje liepsnoja, Man brangesnė už visas... Ji tikra širdies paguoda, Ji pasaldin pluta juoda, Kryžiai — ir su ja nekas!

A. Žalvarnis.

dar per daug jauni, kad galėtų numanyti, ko jie neteko, kai mirė jų motina. Ir jie galėtų ją visai užmiršti, jei ne šis atvaizdas, kuriam aš ir suteikiau garbingiausią vietą mūsų šeimoje. Tebūna šis atvaizdas tarpininku tarp mirusios motinos sielos ir vargšų vaikelių. Kai jie žiūri į šį atvaizdą, jie ją, savo mamą, atsimena, o aš jiems pasakoju, kaip ji jiems buvusi gera ir kaip ji būtų jais rūpinusi, jei nebūtų pašaukta į aną geresnį pasaulį. Jos vietoj dabar aš esu ir jos pareigas aš ir turiu pildyti. Aš noriu taip pat juos mylėti, rūpintis ir padėti, kaip tai darė jų mama. Tau tik reikėtų matyti, kaip meiliai prieš mane glaudžiasi šie vaikeliai ir rodo savo pasitikėjimą manimi. Nesenai mažoji mergytė savo vaikišku atvirumu taip pasakė: "O, kaip mums gerai, kad mes turime dvi mylimas mamytės: vieną aukštai danguje, o kitą mūsų tarpe!" Tokia vaikučių meilė daro mane laimingą ir aš šviesiau žiūriu ateitin. Jei aš kartais palieku jiems piktesnė ir turėčiau juos bausti, tada aš pažiūriu jos atvaizdan ir save pavadu jai, kad ji prie mieļo Dievo man padėtų. Tada aš pajuntu, kaip ji savo meilium žvilgsniu į mane žiūri, ir esu drąsi, kad nei prieš vieną iš vaikelių nebūsiu neteisi ir nei vienam nedarysiu išimties". Šie keli žodžiai tebūna kiekvienai motinai ir pamotei nuraminimas ir pamokymas.

Laisvai vertė Aš "Žemaičių Priet."

Giedu Dainelę

Giedu dainelę, savo giesmelę Apie rūpesčius, vargelius Lietuvos krašto, ne taip iš rašto, Giedu senųjų žodelius.

Kalnai ant kalnų, o ant tų kalnų Kalnai ir maži kalneliai; Tenai Lietuva per amžius buvo, Kaip sako mūsų seneliai.

Ten miškai snaudė, ten meškas gaudė Kasdien lietuviai iš seno; Užė, braškėjo medžiai nuo vėjo Ten, kur lietuviai gyveno.

Ant piliakalnių, ant smėliakalnių Ažuolai šventi kerojo, Ir tie dievaičiai, kuriuos žemaičiai, Kuriuos lietuviai turėjo.

Ir labai buvo plati Lietuva, Daug ana žemių įgijo; Žmonės laimingi buvo, turtingi, Niekur nebuvo vergijų.

Vysk. A. Baranauskas

Visi lietuviai tėvai maloniai prašomi savo vaikus leisti mokyti į

Marianopolio High School ir Kolegiją

Tai vienintelė mokykla lietuviams berniukams šiame krašte. Ji buvo įsteigta 1926 metais ir jau yra išleidusi daugiau kaip 1100 mokinių.

Marianopolio kolegijoje studijuodami, vaikai drauge turi progos gyventi sveikoje, gražioje gamtoje, rūpestingai Tėvų Marijonų prižiūrimi ir auklėjami.

Marianopolio kolegijoje veikia Aukštesnioji Mokykla (High School) ir dveji kolegijos metai (Junior College).

Mokslas šiais metais prasidės rugsėjo 5 dieną. Tėvai lietuviai kviečiami jau dabar įrašyti savo vaikus į Marianopolio High School ar Kolegiją. Kurie arčiau, tie yra prašomi užvažiuoti, apžiūrėti mokyklą, gauti papildomų žinių.

Visų informacijų reikalais kreiptis šiuo adresu: REGISTRAR,

MARIANAPOLIS COLLEGE, Thompson, Conn.

TĖVŲ DĖMESIUI

Prasidėjo atostogų laikas. Visi, kas gali, jauni ir seni, stengiasi pasprukti iš miesto kur nors į gamtą pasilsėti ir pasidžiaugti.

Tėveliai, kur leisite savo dukreles? Mes kviečiame lietuvių tėvų dukreles pas mus į Mergaičių Stovyklą, kuri bus nuo liepos mėn. 1 d. iki liepos mėn. 31 d.

Be poilsio ir žaidimų gryname ore, mes norime dar padėti mergaitėms pramokti arba, jei moka, geriau išmokti lietuvių kalbą ir susipažinti su mūsų tautos kultūra. Todėl programoje yra numatomi lietuviški tautiniai žaidimai, dainos, šokiai, lietuvių kalbos pamokos ir pasakojimai Lietuvos istorijos bei lietuvių literatūros temomis.

Keletą sykių per savaitę mergaitės bus vežamos maudytis ir mokomos plaukti.

Į stovyklą yra priimamos mergaitės nuo 7 iki 14 metų amžiaus, galima įregistruoti dviem savaitėm (nuo liepos mėn. 1 d. arba nuo liepos mėn. 15 d.) arba visam mėnesiui.

Atlyginimas: \$10.00 į savaitę.

N. Pr. Švč. P. Marijos Seserys.

Immaculate Conception Convent, R. D. 1. Putnam, Connecticut.

Sibiro Tremtinio Pasakojimas

Pradžia 3-čiaje pusl.

ninkų. Su lietuviams bolševikai elgėsi blogiau, kaip su lenkais, kurių buvo apie šimtas. Daugelis lietuvių nemokėjo rusiškai. Bolševikai vadindavo juos "smetoninkais, kraujageriais, buržujais". Su mumis buvo taip pat keli žydai iš Lietuvos. Su jais bolševikai elgėsi taip pat žiauriai ir juos maltretuodavo ant kiekvieno žingsnio. Būdam tikiu, kad žiūrint į jas sunku buvo tikėti, kad gyvenam XX amžiuje. Jei sovietų karys pamatydavo pas ką nors ant kaklo kryželį ar šventą paveiksluką, tai tuojau jį nutraukdavo. Atmenu kaip vienas senukas su ašaromis prašė palikti jam kryželį, bet "bojec" (sovietų karys) taip smarkiai pataikė už grandinėles, kad net kraujas iš kaklo pasipylė. Kokia desperacija matėsi ant senuko veido! Šita scena padarė į mus tokio įspūdžio, kad ilgą laiką negalėjom jos užmiršti.

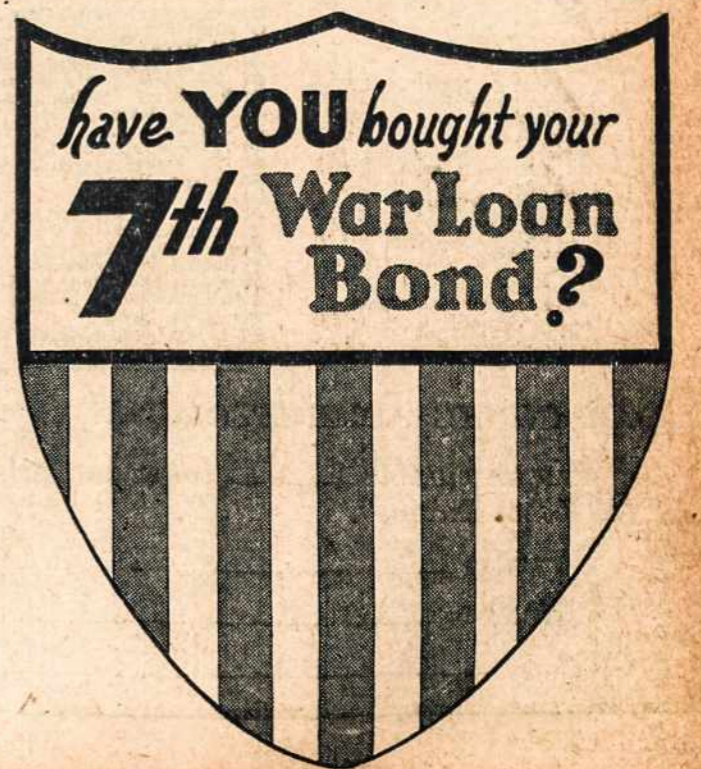
Kelis kilometrus nuo mūsų buvo moterų darbo stovykla. Laimingu būdu mano žmona pateko ir dirbo ten kartu su kitomis lietuvaiteimis. Darbas buvo toks pat, kaip ir mūsų, toks pat ir valgis. Su kai kuriomis moterimis buvo ir vaikai, po kelių mėnesių juos betgi atplėšė nuo motinų ir išvežė. Viena motina dėl to net iš proto išėjo.

Ivykiai, kurie įvykdavo stovyklose įsivaizduotini tik tiems, kurie yra buvę Rusijoje ir matė visą bolševikų žvėriškumą ir cinizumą. Kas vieną kartą yra buvęs Rusijoje, tas ten nie-

kad savo noru nebegriš, nes bevelys mirti, kaip šita "rojų".

Kada mane taip vadina mos "amnestijos" dėka paliuosavo, turėjau paklausti dar pora mėnesių, kol išlaisvins mano žmoną. Apsigyvenau kolchoze, kelis kilometrus nuo stovyklos, tad galėjau ir toliau sekti jos gyvenimą. Tenai prasidėjo apklausinėjimai ir nuteisimai: 8-10 metams darbo stovykla. Visi atrode kaip šmeklos, veiduose matėsi begalinis liūdėsus ir rezignacija. Prasidėjus vokiečių - rusų karui, visi tikėjosi, kad užims Maskvą, įvyks revoliucija ir ateis bolševizmo galas: dėja, visi klydo.

Kiek vėliau sutikau kelis lenkus, kurie papasakojo, kad stovykloje žiema gyvenimas pasidarė dar sunkesnis ir mirtingumas pasiekė negirdėto skaičiaus. Niekas negalėdavo išpildyti nustatytos normos ir todėl labai blogai maitinosi, nes nuo normos atlikimo pareidavo maisto kiekis. Jei jų tarpe būtų gavę 600 gr. ir taip vadina- mai geresnės sriubos, be to, 300 gr. cukraus į mėnesį. Per visą mūsų ten buvimo laiką neturėjome nei vienos dienos laisvos. Apie savo šeimas nieko nežinojom. Apleidus stovyklą prie Kankso sutikau šeimas iš Latvijos. Vėliau Kirgizijoje sutikau daug žydų iš Lietuvos, kurie svajavo grįžti į Lietuvą, į tokią Lietuvą, kokia ji buvo prieš karą. Turiu pažytikėti, kad visi tie žmonės turėjo nešti tas visas kančias be jokio jiems nurodyto nusikaltimo. Kodėl pasaulis tyli? B.

ATSISKYRĖLIS IR LOKYS

Nors kito pagalba reikalinga yra mums labai brangi, bet ir ją ne visi mokam vienas kitam teikti. Kvailių bičiulių ir paslaugos reikia saugotis: paslaugus kvailys ir už nenaudėlių pavojingės.

Kitą kartą gyveno atsiskyręs nuo kitų žmogus, gyveno vienai vienas, toli nuo miesto girioje.

Apie atsiskyrėlio gyvenimą kad ir kaip gražiai rašytum, bet ir jo turima vargo, ir ne kiekvienas mokam jo vargą vargti: ramu mums ir čia, be to girios vargo, malonu paplepėti, pasiskusti, paliūdėti, pasidžiaugti. To girioje negausi. Vienas kitas man pasakys: "Gi pievutė, gi raistelis tamsusis, klonių kloneliai, girios upeliai ir žali jos žolynėliai?" — Gražūs tie dalykai, ką besakysi! Bet vis dėlto nusibos, jei nebebus su kuo žodelio tarti, paple-

pėti, pajuo kauti — galėčiau jiems tuoj atsakyti.

Taip ir šitam atsiskyrėliui atsitiko — nusibodo vienam amžinai gyventi. Ir išėjo jis į girią kaimynų aplankyti, su kuo nors pasišžinti, pasišnekėti. Girioje ką berasi, be vilkų arba lokių? Taip ir šiuo kartu buvo atsiskyrėlis lokį didžiulį sutiko. Ką bedarys žmogelis: nusivožė kepurę, nulenkę galvą — sveikinasi su kaimynu. Kaimynas, tas lokys šleivys (baublio brolis), atkišo jam leteną, ir ima juodu, žodis po žo-

PRAŠOM

Prašom, prašom paklausti, Ką mes norim pasakyti, Arba giesmę pagiedoti, Ar dainelę padainuoti.

Gražūs miškas, miško būdas, Visi groja savo dūdas, Dobile, doble, dobilėli žaliasis.

Tetervinas užia, maža, Genys stuobry gūžta kala; Ten bitelė ta pilkoji Apie gėles sau ulioja.

Gražus... Ten, netoli nuo upelio, Siaudžia graudžia su rageliu: Piemenėlis karves gano Ir žaislelius prasimano.

Gražus... Kun. Aleknavičius

džio, kalbėtis, pasižįsta, paskui bičiuliaujas, paskui nebegali atsiskirti ir ima drauge gyventi. Apie ką ir kaip plepėjo, nežinau; atsiskyrėlis buvo nešnekus, lokys šleivys, kaip žinome, irgi tylus, netarškus, tai maža juodu ir kitiems apie bendraįį savo gyvenimą kalbėjo.

Ar šiaip ar taip, atsiskyrėlis labai džiaugėsi suradęs kaimyną. Visur jis buvo su lokiu, be lokelio jam ilgu, juo džiaugėsi, kaip brangų radinį radęs, juo negali atsigėrėti, atsigirti. Susibičiuliavo.

Vieną kartą ėmė ir sugalvojo bičiuliai — buvo karšta diena — pasibastyti po krūmus, po pievas, po slėnius, po kalnus; bet kadangi žmogus silpnėjęs už lokį, tad ir atsiskyrėlis veikia pavargo, kaip lokys, ir ėmė nuo jo liktis. Matydamas jį pavargus, lokys (buvo sumaningas) sako:

— Brolau, gulstelk ir pailsėk, sustiprėk, o jei nori, ir pamiegok; aš turiu laiko, slaugysiu tave ir galėsiu, kol miegosi, pasergėti...

Atsiskyrėlis buvo sukaltamas žmogus, paklausė: atsigulė, pažiovaro ir tuoj ėmė knarkti. O lokys, kaip žadėjo, sargybą ėjo, be

Ir ši mažytė interesuojasi lelijų grožiu...

darbo nebuvo. Bičiuliui ant nosies musė nusileido — jis mostelėjo ir nubaidė musę; žiūri — musė palūpy ką veikia; nubaidė, bet musė tik gakt ir vėl ant nosies rados, ir juo toliau — ji vis įkyryn ėjo. Lokelis nė žodžio nesakydamas, pasiėmė į savo gniaužtas akmenį, pritūpė, išsižiojo, nustojo ir kvėpavęs, vis galvoja: "Žiūrėk, kad gausi, visa sutrupėsi!" Kaip galvojo, taip ir padarė: pasergėjo musę bičiuliui nutūpus ant kaktos, tik pokšt jam akmeniui per kaktą! Taip smagiai drožė, jog bičiulio ir galva sutruko, ir jis paskum nebeatsikėlė — liko lokių žemėje gulėti!

UŽEIK

Žvaigždė, kuri jaunystėj mano Spindėjai man graži, jauna, Užeik virš juodo okeano! Užeik, svajojimo pilna!

Užeik, ir pamatysi, miela, Kaip vargas prislėgė mane, Kaip persimainė mano siela — Ir aš visai ne tas, oi ne!

Užeik! Nejaugi tu nemyli? Tave beprotiškai myliu! Mes pastatysim aukštą pilį Vien iš svajojimų gilių...

Užeik! Tu gėsti tamsumoje, Skubiai slepies už debesų... O man tenai kažki kas moja — Gal būt, viltis?.. Sunku, tamsu... Juozas Mikuckis

Gegužė

Kitą kartą gyveno Lietuvoje lobingas bajoras. Jis turėjo dukterį ir tris sūnus. Duktė savo brolius dideliai mylėjo — jais visuomet rūpindavosi, rūpindamasi stengdavosi daryti visa, kas jiems patikdavo: megzdavo jiems puikiausias šerpes, ausdavo gražiausias juostas, nerūdavo jiems visokių nėriūnių — žirgų gūniomis (po balnu pasitiesti) ir jiems patiems pasipuosti. Pagirs ją broliai, pasidžiaugs jos darbu, — ir kitokio atpildo jai nereikia. Brolių laimė ir visi brolių džiaugsmai buvo, tarytum, jos pačios, — taip ji džiaugdavosi ta jų laime ir tais jų džiaugsmais. Bet ir broliai geri buvo vyrai.

Tačiau neilgai buvo jiems lemta tokioje santarvėje gyventi.

Mat kaip buvo. Kryživiai, šarvuotieji vienuoliai, apniko mūsų kraštą — žudė senučių, plėštė plėšė iš motinų vaikelius, kalavijais ir ugnimi naikino visa, ką tik rasdami Lietuvoje. Taip darydami, jie sakėsi skelbia mūsų krašte Kristaus mokslą ir verčią lietuvius jį priimti. Kęstutis, Žemaičių kunigaikštis, tuoj ėmė rinkti vyrus, kariuomenę. Beregint po visą Lietuvą karo trimitai begirdėti buvo; jais buvo šaukiama viso krašto kariuomenė ir garbės lauką, į šventąjį karą. Trimitų skardas tuoj sukėlė visus karo vyrus.

Tokį karo trimitų skardą turėjo išgirsti ir tie trys

broliai. Išgirdę pasibalnojimo tymo balneliais žirgeliu ir išėjo į karą. Seselė apsiverkė graudžiomis ašarėlėmis, palaimino savo brolelius, ir tiek: krašto laimė ir gerovė, juk brangesnė už brolius.

Pasibaigė karas. Kryživius lietuviai sukovė. Kurie išliko gyvi, tie, nieko nelaimėję, grįžo iš kur atėję. Jų kalavijai, atbukę ir atšipę, vėl sulindo į makštis. Mūsų karžygiai grįžo namo.

Bet kur dingo narsūs broleliai? Veltui jų laukia seselė: visi trys karo lauke krito. Tik jų žirgai, nebetekę jojųjų, parbėgo namo, į brolių kiemelį.

Susisiejojusi lietuvaitė, nebetekusi savo brolelių, paliko tėvo namus, — čia, pasilikus be brolių, sunku jai buvo vienai, — išėjo iš namų, kritusiųjų brolių žirgais vedina, nuėjo su jais į girią baigti savo amžiaus. Ilgai ten ji brolių gedėjo — verkė ir aimanavo. Pagaliau Dievas pasigailėjo jos — pavertė ją gegute. Ir dabar, pavasari, tuo pačiu metu, kada žuvo jos broliai, skelbia ji visiems apie savo nelaimę — kukuodama verkia savo brolelių.

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių
Direktorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosnai dėl visokių reikalų
Patarnavimas Dieną ir Naktį

Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys

"VAI LĖKITE DAINOS"

Paruošė Kun. J. Dabrila,
Papildytą Rinkinį Išleido Kun. Pr. M. Juras

Knyga turi 220 puslapių, nedidelio — maldaknygės formato. Labai parranku kišenėje nešiotis. Joje telpa 233 gražiausios dainos. Kaina tik 75c. Užsakymus siųskite: DARBININKAS, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

ŠTAI JOS TURINYS:

Agonėlis	Kai aš augau pas močiute	Per šią žalią giružėlę
Agonėlis, Kazys Binkis	Kai aš buvau mažutėlis	Per tamsią naktelę
Anoj pusėj Dunajėlio	Kai aš buvau mažutėlis	Piauu broliukai
Anoj pusėj Nemunėlio	Kai aš buvau mažutėlis	Piauna mano pirovėjėta
Anoj pusėj Nemunėlio	Kai aš jokiau per žalią giružę	Piaukiau per jūrą
Ant ežerėlio rymoju	Kai aš turėjau	Piaukiau per jūrą
Ant kalno gliuosnys	Kai pavasario rytelį	Piaukia sau laivelis
Ant kalno karkiai	Kai gi gražus, gražus, Vienažindys	Plaukė žasėlis
Ant kalno Ramojaus, vertė P. Vaičaitis	Kam šėrei žirgelį	Prašom, prašom paklausti, Alekn.
Ant kalno mūrai	Kalamoška ant lisorų	Pupos, K. Aleknavičius
Ant kalno stovėjau	Karvelėl melynasai	Rugaišis, Kazys Binkis
Ant melsvų ežero bangų	Kas bus, močiute, kas bus	Saulutė nusileido
Ant Nemuno kranto	Keleiviai, B. Brazdionis	Saulutė raudona
Ant tėvelio dvaro	Keikis, keikis, mielas drauge	Saulutė raudona
Ar aš tau, sese, nesakiau	Ko lūdi, barzdeli Jovaras	Saulutė tekėjo
Ar žina, berneli	Ko lūdi, putinėli	Senbernio akundas
Aš atsisakiau savo močiutei	Kur bakužė samanota, vertė Vaičaitis	Sėjau rūta, sėjau mėta
Aš bernužėlis, Jonas Jonita	Kur banguoja Nemunėlis, Vanagėlis	Sėjau rūta
Aš išėjau ant kalno	Kur bėga šėpūp, Malronis	Sidri vidur dvaro
Aš jaunas bernelis	Kur lygė laukai, Malronis	Siuntė mane motinėle
Aš nuėjau	Kur Nemunėlis, Dauguva	Su daina, K. Bradūnas
Aš padainuosiu dainų dainelę	Kur sapnų grožybė	Sudiev, kvietėli, A. Vienažindys
Aš pas savo motinėle	Kur tas šaltinis	Sudiev, Lietuva, A. Baranauskas
Atėtininku himnas, Tilytis	Lakštingalėli, gražus paukštelis	Sudiev, sesutė lietuvaitė
Atneša dadas kukulių viedra	Lakšute, paukšute	Sunku gyventi, Malroni
Atskrend sakalėlis	Laikas, sese, jau	Supanusi dainužę, Rokas Prakeiktasis
Audėja, Balyvė Sruoga	Laiko beržėlis stovėjo	Susvarcyk, antela
Augin tėvas du šnielūs	Leido išleido tėvas sūnelį	Sutems tamai naktuzėle
Augo girioj ažuolėlis	Leiskit į tėvyne, Gudavičius	Sveiki, broliai naktininkai
Augo sode kleveilis	Lėk, sakalėli	Šalia šaltinis
Aukštam beržė gegulė	Lietuva brangi, mano tėvyne, Malronis	Šalia aukšto vienuolyno
Aukštas dangus	Lietuviai esame mes gimę Saurevėnas	Šalia žiemužė
Aukštai švietė mėnesėlis	Lietuvos himnas, V. Kudirkas	Šaltysius
Ausk, močiute, drobėlis	Mano rožė, Faustas Kirša	Šėriau žirgelį
Aušra, A. Strazdas	Mano tėvelis	Šėriau žirgelį
Aušt aušrelė	Maniesiems, Vincas Kudirka	Šėriau žirgelį visą rudenį
Avšta aušrelė	Man per naktį, Faustas Kirša	Šėriau žirgužėlį
Bybinėlis žalias	Mergytė jaunoji	Šerki, berneli, bėra žirgelį
Čiucia čiucia, mažutėli	Mes Lietuvos jaunuomenė	Šis naktelė miego nemiegojau
Čiulpa čiulbutė	Mielis tėveli, motinėle	Šienapitė, Petras Valčiūnas
Dainuok	Miškas ūžia, Malronis	Šitas gražus rudenėlis
Dū broliukai kunigaif	Mylėjau mergelę	Šoko kliškis
Eidiau girėlen	Močiute, ką padarė	Šv. Sakramento br-jos himnas, Girdėnas
Eidiau į sodą pas obelaitę	Močiute mano	Tai ne miškas šlama, St. Šimkus
El, Lietuvos karėivėliai, St. Šimkus	Močiute širdelė	Tamsoj naktelėj
El nicker nėra	Motulė mane barė	Tekėjo saulėle pro debesėli
Eina bernužėlis širmas žirgais arti	Motulė mano	Tekė, saulužė
Eina garsas nuo pat Vilniaus, Malronis	Motulė, širdelė	Ten, kur Nemunas banguoja, Malronis
Eisim, broleliai, namo	Mūsų dainos, A. Vaičiulaitis	The Star Spangled Banner
El tu, Domininkai, A. Strazdas	Mudu du broliukai	Tykus buvo vakarėlis
Gaidėliai pragydo	Namo!	Tykiai, tykiai Nemunėlis teka
Gale lauko toli	Nebužėnėnki upės, Malronis	Tykus vakars gražus
Garnys	Nuėjau, nuėjau	Tyrlaukiais sušvilpė vėjas, Paporonis
Gieda gaidėliai	Nurink, sesut	Toi, už marių, J. K. Aleksandravičius
Gieda gaidėliai rylluoj	O, aš viena dukrel	Trijų seselių
Gieda dainelė, A. Baranauskas	O atimenu namelį, V. Nemunėlis	Tris dienas, tris naktis
Girtuoklio daina, Pranas Vaičaitis	O kai aš pas močiute buva	Trys sesutės
Gražių dainelių vakar giružėju, Žitkus	O rūta, rūta	Tūkstantį žingsnelių
Gražus mano juodberėlis	O tai dvas	Turėjo bobelė žilą ozelį
Grybai	Oi dēkui, dēkui senai močiutei	Už giružės teka upė
I kara	Oi tu, leva, ievužė	Už jūrelių, už marelėlių
I šilgį eju	O, kas sodai per sodeliai	Už jūrių marių
Ilgesio žodžiai, A. Miškinis	Oi kur buvai, didduk mano	Už Raseinių, ant Dubysos, Malronis
Ir išdainavau visas daineles	Oi, lokia, lokia	Užtraukim naują giesmę, Malronis
Ir užaugo lipytėlė	Oi, tu eglele	Vaikščiūno brolelis
Išbėg išbėgo	Oi tu leva, ievužė	Vai pūtė, pūtė
Išėjo tėtūlis	O, ko žvengti žirgelį	Vai tu, žirge
Išjodamas mylimas i karą	O, varge, varge	Vai dēkit
Iš rytų šalies	Oi žiba žiburėlis	Vaižlavu diena
Jaunystės daina, Putinas	Oi žirge, žirge	Vėjelis kyl!
Jau pavasaris atėjo	Pasėjau kanapę	Vėjų himnas
Jau vakaras buvo	Pasėjau linelius	Žalioji liepėlis
Jau vakaras buvo	Pasėjau žalią rūta	Žiba žolėle
Joiau diena	Pavasarininkų himnas, K. Žitkus	Žirgeliai šukinkyti, A. Vienažindys
Joiau per dieną	Per giria giružę	
Jūrą motinėle, Adomas Jakštas	Pavasaris, gražus oras	
Kad subaštos vakarėli		
Kada noriu verkiu		

DARBININKO ADMINISTRACIJAI,

Šiuomi siunčiu \$..... ir prašau prisiųsti man ..... egzempliorių "Vai lėkite Dainos".

Vardas .....

Adresas .....

IN 1870

toks ugniagesybos aparatas tada buvo pats geriausias, bet greitai augančiam Bostono miestui apsaugoti jo jau neužtektų. Ir Haffenreffer'o bravoras įkurtas tais laikais pagamindavo gerą alaus visiems.

IN 1945

Bostono piliečiai naudojami jau motorizuoto Ugnies Departamento patarnavimu, aprūpintu moderniais įrankiais, kurie gali greit sustabdyti didžiausią gaisrą. Haffenreffer & Co., ką gamina PICKWICK ALE., taipgi išaugo ir užėmė aukštą vietą tarp didžiųjų Amerikos bravorų.

SEPTYNIASDEŠIMT-PENKIŲ METŲ SUKAKTIS

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Birželio 21 d., mirė, ilgai sirgusi, savo namuose, Cecilija Ulnauskienė (Gasparunaitė), 60 metų, Paėjo Ieznos parapijos. Amerikoje pragyveno 40 metų. Paliko dukterį ir keturis sūnus, vienas jų tarnauja Dėdės Samo laivyne. Tapo palaidota birž. 23 d., 10 val. ryte, iš Šv. Petro par. bažnyčios, Naujos Kalvarijos kapuose.

Birž. 24 d., apšvedė Leopoldas Tukis su Petronele Gečiute, iš Matappan, Mass.

Tėvo Jeskevičiaus primicijos sekmingai praėjo. Oras pasitaike gražus. Mišiose buvo žmonių pilna bažnyčia. Bankietė dalyvavo 250 žmonių. Norėjo dalyvauti jų daugiau, bet ant tiek tebuvo prirengta.

Trečiadienį, vakare, bus laikomos Šv. Teresės novenos, Tretninkų Brolijos ir Triduum į Šv.

DAKTARAI

Tel. Trowbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampus Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

IVAIRŲ SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Vyną, Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus, įvairių vynų ir tonikų. Siuos gėrimus pristatome į namus: vestuvėms, krikštynoms, parėms ir piknikams. Skubus patarnavimas. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS, Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Tel. SOU. 4645

A New Style For Spring

Take advantage of CASPER'S morning SPECIAL \$10.

Soft, Cream-Oil Permanent \$8. Includes shampoo, Cutting and Individual hair Style.

Special from 8:30 A. M. to 10:30 A. M.

Other permanents from \$5. to \$50.

Luxurious Waves Set While You Relax in Glamorous Surroundings.

at

CASPER'S BEAUTY SALON

738 E. Broadway, South Boston, Mass.

Experienced Manicurist always present. No Appointment Necessary.

Hours 8:30 to 5. Open Thursday Evenings

Fats For Waterproofing

Laboratory Assistant Evelyn Ruesen is spray testing textile which has been treated with a water repellent finish at the National Oil Products Company in Harrison, N. J. Stearic acid, a by-product of used fat, is one of the components used in water repellent finishes. Another reason for saving every drop of household grease!

pijos salėje, 492 E. 7th St., atsidarys vaikų vasarinę mokyklą, su pamaldomis ir pamokslu.

Liepos 4 d., 9 val. ryte, Šv. Petro par. bažnyčioje, įvyks So. Bostono lietuvių iškilmingos pamaldos.

2 val. p. p., įvyks jų susirinkimas So. Boston High School auditoriume.

Pamaldose ir masiniame susirinkime dalyvaus išimams žmonės: Senatorius David I. Walsh ir kiti.

Rengimės visi prie šios patrijotingos dienos apvaikšiojimo.

Liepos 8 d., kun. P. Jakimavičius laikys, pas mus, savo sekundicijas. Jis atgiedos mišparus, 2:30 val. p. p.

3:30 val. p. p., po bažnyčia įvyks bankietas s. j. pagerbti.

Birž. 24 d., 9 val. vak., kun. Albertas Abračinskas išvažiuo į Maine poilsui. Jis mano grįžti birž. 30 d.

Užkvietas Pirmas Lietuvos Kapelionas

Kun. Paulėkas, Redemptoristas, yra užkvietas pasakyti prakalbą Bostono lietuvių masiniame susirinkime, liepos 4 d., So. Boston High School auditoriume.

Liepos 4 d., 9 val. ryte, Šv. Petro par. bažnyčioje, įvyks So. Bostono lietuvių iškilmingos pamaldos.

2 val. p. p., įvyks jų susirinkimas So. Boston High School auditoriume.

Pamaldose ir masiniame susirinkime dalyvaus išimams žmonės: Senatorius David I. Walsh ir kiti.

Rengimės visi prie šios patrijotingos dienos apvaikšiojimo.

Liepos 8 d., kun. P. Jakimavičius laikys, pas mus, savo sekundicijas. Jis atgiedos mišparus, 2:30 val. p. p.

3:30 val. p. p., po bažnyčia įvyks bankietas s. j. pagerbti.

Birž. 24 d., 9 val. vak., kun. Albertas Abračinskas išvažiuo į Maine poilsui. Jis mano grįžti birž. 30 d.

Užkvietas Pirmas Lietuvos Kapelionas

Kun. Paulėkas, Redemptoristas, yra užkvietas pasakyti prakalbą Bostono lietuvių masiniame susirinkime, liepos 4 d., So. Boston High School auditoriume.

Liepos 4 d., 9 val. ryte, Šv. Petro par. bažnyčioje, įvyks So. Bostono lietuvių iškilmingos pamaldos.

2 val. p. p., įvyks jų susirinkimas So. Boston High School auditoriume.

Pamaldose ir masiniame susirinkime dalyvaus išimams žmonės: Senatorius David I. Walsh ir kiti.

Rengimės visi prie šios patrijotingos dienos apvaikšiojimo.

Liepos 8 d., kun. P. Jakimavičius laikys, pas mus, savo sekundicijas. Jis atgiedos mišparus, 2:30 val. p. p.

3:30 val. p. p., po bažnyčia įvyks bankietas s. j. pagerbti.

Senatorius David I. Walsh Dalyvaus Lietuvių Masiniame Susirinkime

Atvyksta Ir Adv. Laukaitis

Meno Programą Pateiks - Dr. Antanėlis, p. Paura ir p. Ivaškienės Grupė.

Trečiadienį, liepos 4 d., 1945, 2 val. po pietų, South Boston High School auditorijoje, įvyks Lietuvių Masinis Susirinkimas, kuriame pirmą kartą kalbės lietuviams Senatorius David I. Walsh Lietuvos klausimu. Tai be galo didelis laimėjimas ir garbė turėti tokį žymų Jungtinių Valstybių Senatorių, kaip David I. Walsh. Jo ilgametė karjera politinėje veikloje labai nuoširdi visuose darbininkijos sluoksniuose ir jo įtaka Washingtono labai didelė. Todėl jau vien tas faktas akstina kiekvieną Bostono Metropolijos lietuvių dalyvauti tame masiniame susirinkime, kuris įvyks liepos 4 d., 2 val. po pietų, So. Boston High School auditorijoje.

Taipgi atvyksta ir kalbės adv. W. Laukaitis, kuris dalyvavo San Francisco konferencijoje ir ten penkiasdešimties tautų konferencijoje įteikė ir Lietuvos nepriklausomybės atstėgimo reikalą memorandumą.

Meno numerius pildys Dr. J. Antanėlis ir p. Paura. Taipgi gražiai pasirodys ir p. O. Ivaškienės šokėjų grupė.

Tad visi lietuviai liepos 4-tą dalyvaus masiniame susirinkime.

Koresp.

Primicijų Bankietas

Sekmadienį, birželio 24, antrą val. po pietų, Šv. Petro parapijos salėje, 492 7th St., So. Bostone, įvyko kun. Vladą Jeskevičių, S. J., pagerbti, Primicijų proga bankietas. Nors diena ir buvo labai patraukli dingti kur nors iš žieminių gūstų į pakraščius jūrių, bet svetainė buvo pripildyta rinkiniais mielais veidais, kurie atvyko pagerbti naujai įšventintą kunigėlių misijonierių, Vladą Jeskevičių, S. J. Kai išmūšė punktualumo valanda per visą svetainę išsitęsė ir garbingų svečių ir viešnių eiseną, kuri lydėjo primicijantą. Štai prie garbės stalo ir užima garbės vietas — Primicijantas kun. Vladas Jeskevičius, S. J., jo tėvelis Juozas ir motinėle Marijona; klebonas kun. Pr. Virmauskis, kun. Dr. K. Urbonavičius, kun. Vengras, MIC. (neseniai parvažiavęs iš Argentinos), kun. Baltrušičius, kun. Saulėnas, kun. Alb. Abračinskas (jis buvo ir šio bankieto toastmasteris), kun. Sellman (vincentietis, primicijanto altoriaus berniuku esant St. Margaret ligoninėj kapelionas), klierikas Brazauskas ir School Committee narys Joseph White.

Kiti primicijanto artimieji apsupo aplink prie artimųjų stalų.

Tvarka matosi labai graži. Prie durų du vyčiai — L. Švelnis ir St. Mickevičius laiko patikrinančią kontrolę. Čia pat keturi "Ushers" — V. Širka, J. Kasperas, P. Vervečka ir Alb. Naudžiūnas teikia mandagų patarnavimą pasirinkimui tinkamų vietų. Stalai nusėti lėkštėmis, gėrimais ir ant lėkščių gausiai patiekta įvairios mėsos ir daržovių. Žingėdumas šiame gražiame bankiete. O štai paaiški, kad vyriausioji šios atsakomybės tvarkytoja, mūsų parapijos veteranė šeimininkė Ivaškienė Kastancija Barolienė iš

Dorchester. Jai maloniai padeda — Amilija Slatkevičienė, Marijona Volungevičienė, Ona Jakimavičienė, Veronika Baltrušičiūnienė, Sofija Ziminskienė, Agota Marcinauskienė ir Marcelė Komicienė.

Prie stalų teikia simpatišką patarnavimą būrys jaunimo — iš veidų atrodo vytes, choristės ir sodalietės. Vėliaus patiriama jų vardai. Buvo šios — Onutė Barolytė, Antanina Grabijolytė, Aldona Masiulytė, Genovaitė Varniūtė, Amelia Ruplytė, Marijona Kleponytė, Marijona Traškevičiūtė, Patricija Zibutytė ir Amilija Valytė.

Laikė bankieto pasirodė keletas ir meno numerų. Štai Teresė Širkaitė įteikia dovanėlę primicijantui ir ta proga pasako gražų sveikinimą. Čia pat pasipilia gražus būrys jaunųjų mergelių — angelėlių, kurios Sešėlių išlavintos gražiai sugieda primicijanto pagarbai keletą dainelių.

Turint minty, kad diena be galo graži ir kiekvieno širdis bene bus nusiuntusi savo svajones ir beplaukanti marių kraują ir vėšų pakrūmės šešėlių, bankieto programos vedėjas visai ribotai kviečia kalbėtojus išsireikšti ir tai tik būtiniausius. Pirmajam suteikiamas balsas besiskubinančiam išeiti kun. Sellman, vincentietui, kuris trumpai pasveikinęs primicijantą atsiprašęs audiencijos už skubotumą pranyksta. Antrasis kalba klebonas kun. Pr. Virmauskis. Jis pareiškia džiaugsmo savo parapijos gautomis malonėmis, kad taip gausiai joje atsiranda pašaukimų. Čia pat, lyg norėdamas paakstinti prie dar didesnių pašaukimų atsiradimo, praneša, kad parapija išsigijo ir tai tik šiomis dienomis, net dvi mokyklas. Nupirko nuo miesto prie pat bažnyčios tuščią mokyklą ir antrą kampas "I" ir 6th Sts. Tai esą būsimosios parapijinės mokyklos. Klebonas sveikina primicijantą savo ir vi-

šios parapijos vardu ir linki ilgiausių metų. Gražiai atsiliepė p. Joseph White, Bostono mokyklų komiteto narys. Jis ypač džiaugėsi, kad šios parapijos parapijiečiai taip gražiai pagerbia naujai įšventintus kunigus, kurie esą pasišventę gražiam katalikiškam darbui. Gražiai apibūdino primicijanto kongregacijos užduotis kun. Dr. K. Urbonavičius ir linkėjo naujam kunigėliui sekmingos darbotės, ypač įsimikinti lietuvių literatūros laukus, nes ten primicijantas esą turis gabumą. Kiekviena proga gražiai perstatinėjo kalbėtojus programos vedėjas kun. Abračinskas. Galutinai atsistoja tarti savo žodį ir šio bankieto kaltininkas primicijantas kun. Vladas Jeskevičius, S. J. Jis atsiliepia lyg sugautas netikėtumo. Dėkoja. Dėkoja visiems... visiems, kurie tik padėjo kokiū nors būdu jam pasiekti kunigystę. Bet jis anų vardų išvardinti negalės, nes jų buvo daug ir tai dar ir nežinoma... Bet jis negalys praėti pro kelis vardus... Pirmas tai jo motinėle, kuriai jis bene bus dėkingiausias už pašaukimą... Jos ražantėlis ir ašarota malda į stiprino sunkiausiose valandose... Jis čia pat stato antrąjį asmenį tai savo tėvelį, kuris taip atsidavusiai ir startinai su motina auklėjo ir mokino. Čia pat pažymi, kad ir lietuviškos kalbos išmokimas daugiausia paėjo iš tėvelio užsispyrimo, kada dar mažas su savo broliuku buvo, tai tėvelis priversdavo kas dieną paskaityti bent vieną valandą lietuviškai. Nors tas esą nelabai patikdavo, bet vis tik tas lietuviškumas prilipo. Dėkoja broliui, brolienei, giminėms, parapijiečiams ir klebonui, kuris visuomet buvo tėviškas, o ypač laike šių primicijų. Malonų padėkos žodį teikia ir šio bankieto rengėjams-joms, o ypač poniai K. Barolienė už taip didelį rūpestingumą ir darbą...

Kaip maldos žodžiais pradėjo šį gražų bankietą taip ir užbaigė. Lai Dievulis visiems užmoka šimteriopai už visų geraširdingumą rengiant pagarbos suėjimus pasišventusiems asmenims, kurie yra atsidavę dirbti katalikybei ir lietuviybei. Rap.

šios parapijos vardu ir linki ilgiausių metų. Gražiai atsiliepė p. Joseph White, Bostono mokyklų komiteto narys. Jis ypač džiaugėsi, kad šios parapijos parapijiečiai taip gražiai pagerbia naujai įšventintus kunigus, kurie esą pasišventę gražiam katalikiškam darbui. Gražiai apibūdino primicijanto kongregacijos užduotis kun. Dr. K. Urbonavičius ir linkėjo naujam kunigėliui sekmingos darbotės, ypač įsimikinti lietuvių literatūros laukus, nes ten primicijantas esą turis gabumą. Kiekviena proga gražiai perstatinėjo kalbėtojus programos vedėjas kun. Abračinskas. Galutinai atsistoja tarti savo žodį ir šio bankieto kaltininkas primicijantas kun. Vladas Jeskevičius, S. J. Jis atsiliepia lyg sugautas netikėtumo. Dėkoja. Dėkoja visiems... visiems, kurie tik padėjo kokiū nors būdu jam pasiekti kunigystę. Bet jis anų vardų išvardinti negalės, nes jų buvo daug ir tai dar ir nežinoma... Bet jis negalys praėti pro kelis vardus... Pirmas tai jo motinėle, kuriai jis bene bus dėkingiausias už pašaukimą... Jos ražantėlis ir ašarota malda į stiprino sunkiausiose valandose... Jis čia pat stato antrąjį asmenį tai savo tėvelį, kuris taip atsidavusiai ir startinai su motina auklėjo ir mokino. Čia pat pažymi, kad ir lietuviškos kalbos išmokimas daugiausia paėjo iš tėvelio užsispyrimo, kada dar mažas su savo broliuku buvo, tai tėvelis priversdavo kas dieną paskaityti bent vieną valandą lietuviškai. Nors tas esą nelabai patikdavo, bet vis tik tas lietuviškumas prilipo. Dėkoja broliui, brolienei, giminėms, parapijiečiams ir klebonui, kuris visuomet buvo tėviškas, o ypač laike šių primicijų. Malonų padėkos žodį teikia ir šio bankieto rengėjams-joms, o ypač poniai K. Barolienė už taip didelį rūpestingumą ir darbą...

Kaip maldos žodžiais pradėjo šį gražų bankietą taip ir užbaigė. Lai Dievulis visiems užmoka šimteriopai už visų geraširdingumą rengiant pagarbos suėjimus pasišventusiems asmenims, kurie yra atsidavę dirbti katalikybei ir lietuviybei. Rap.

IVAIRŲ SKELBIMAI

PARSIDUODA 3 šeimynų namas, 74 Dix St., Dorchester, Mass., po 6 kambarius. Visi moderniški įrengimai. Atsisaukite — 17 So. Monroe Terr., Dorchester, Mass. ant 1 tubų. (7-22)

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graboriai ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Sūnau gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave. Tel. COLUMbia 2537

CASPER HOME
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laldotuvų Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermentis dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentis dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

Naujas Vice-Pirmininkas

Richard J. Ritchie, Pepsi-Cola kompanijos chemijos departamento viršininkas išrinktas vice-pirmininku. Mr. Mack taipgi pranešė, kad Thomas Elmezzi, išrinktas vice-pirmininko padėjėju. Jis buvo vyriausio chemiko padėjėju. Mr. Ritchie dirbo Pepsi-Cola kompanijoje nuo 1931 metų ir 1939 metais jis buvo paskirtas vyriausiu chemiku. Jis yra narys American Chemical Society ir Institute of Food Technologists. Jis yra baigęs Pratt Institute Brooklyn.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBIA MOTINOS SVC.
Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 5th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — B. Cumiėnė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.
Izdininkė — Ona Stanulūūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA
Pirmininkas — Juozas Švagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Gilneckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zalkis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Literatūros Skyrus

Veda — Antanas Vaičiulaitis

Liaudies Rašytoja Žemaitė

(1845–1921 m.)

Jos Gimimo Sukaktį Minint

1. GYVENIMAS

(Tęsinys)

Ir taip prasidėjo mūsų literatūroje naujas lapas: atėjo rašytoja Žemaitė ir taip vaizdžiai parodė tikrą lietuvių. Drauge lietuvių grožinei prozai buvo padėti pastovūs pagrindai, vos ne kertinis akmuo. Gimė lietuvių raštų klasikė.

Toji klasikė gimė skurdžioje kaimo aplinkoje, jau bemaž penkiasdešimt metų amželio sulaukus, vaikus išaugino ir į pasaulį išleiskus, pati daug vargo iškentus, bet nenustojus savo minties ir sielos gavimo. Ji rašė surūkusioje Užnėnų kaimo pirkioje, prasčiausiame geltono popieriaus sąsiuvinį, susiūtą storais, namie verpatam siūlais. Ji rašė apie tai, ką kasdien buvo stebėjusi, girdėjusi, atjautusi: kaip štai rudens vakarą susirenka kaimynai, šnekasi, pasakojasi kaimo naujienas, užtraukia dainelę. Pro visa tai labai ryškiai prasimuša kaimo buitį, mūsų sodiečio gyvas paveikslas, su visais jo išsireikškimais ir kasdienine apyvoka.

Toks buvo pirmasis Žemaitės kūrinių, rašytas 1894 metais. Jo pavadinimas žinomas kiekvienam, kuriam bent kiek rūpėjo lietuvių literatūra: tai — „Rudens Vakaras“. Ji buvo pavadinusi „Piršlybomis“, bet kalbininkas Jonas Jablonskis tai pakeitė ir dar autorei davė Žemaitės slapyvardį, kuris ir pasiliko visai nustelbdamas tikrą pavardę.

Sykį pradėjus, ji jau nesiliovė. Šiandien jos raštų

yra keturios nemažos knygos. Geriausiai jos kūrinių yra sudėti pirmame tome ir jie yra atsiradę mažiausiai ligi 1902 metų.

Gražių kūrinių Žemaitė yra davusi ir vėliau. Bet su laiku ji vis labiau išėjo į viešą gyvenimą, susidūrė su žymesniais mūsų veikėjais ir įsitraukė į idėjinis sukurčius. Tai atsiliepė ir jos raštuose: ten daugiau pasitaiko polemikos žymių, tendencijos, ginčų ir moralų. Bet drauge pro tai prasimuša ir anie tik-

MAČIAU

Mačiau, kaip einant ji
Su jaunikiu linksmi šnekėjo,
Ir, kaip diena, graži
Iš laimės jūdvių žiūrėjo;
Abudu kaip linksmi
Ne vieną dieną šnekučiuavo;
Nematė, kaip ūmai
Sau laikas bėgo ir garavo.
Kada prie kryžiaus ji stovėjo,
Kada šaltam kape
Ji jauną laimę palydėjo.
Mačiau, kaip mėnuo jai
Iš baltą veidą aiškiai švietė,
Ir žvaigždės nuo dangaus
Užmiršt pasaulį ilgai kvietė.
Jausminga jos širdis
Nevieną ašarą išbarstė,
Tylį, graži naktis
Viena tik jos kančias apsvarstė.
Ir verkė ji viena
Su ašaromis per naktį čiela,
O jai mėnesiena
Vis švietė ant kapelio mielo.
Mačiau aš vėlei ją
Ten balių. Daug jaunų susėjo.
Ji su nauja sukni
Vėl su jaunais linksmi erzėjo;
Ir vėlei ji puiki,
Ir vėlei veidas jos raudonas,
Širdis jos nekantri
Vėl geidžia laimės ir malonės.

P. Vaičiūnaitis.

rieji kaimiškosios tikrovės bruožai — Žemaitės stiprybė.

Šiaip ji nemaža rūpesčio tuo laiku padėjo mūsų jaunimo švietimu, kad gabesnieji turėtų progos mokslus eiti. Tam tikslui ji buvo įsteigusi ir šalpos draugiją.

Per aną karą Žemaitė iš arti pajuto visą šios katas-trofos ardančią jėgą: ji pati Vilniuje dirbo šalpos srityje ir kasdien susidūrė su mūsų išblaškytais tautiečiais. Tokių vaizdų, kaip šisai, ji nemaža regėjo: „Žiūriu — prieangio kertėj tūpi vaikų būrelis ir tarpe jų motina mažą kūdikį žindo. Visi vaikai verkia, motinai į akis žiūrėdami“. Žemaitė gavo pirmą žiūrėti pabėgėlių prieglaudą — 40 vaikų ir 17 motinų.

Drauge ji turėjo progos patvirtinti seną mūsų priežodį: „Ubagos krepšio ir kalėjimo neišsižadėk“. 1915 metais ji buvo įmesta į kalėjimą už vieną straipsnį, spausdintą „Lietuvos žiniose“, po kuriomis ji tuomet pasirašė atsakomuoju redaktorium. Jau tada ji buvo senelė, septyniadešimt metų amžiaus, ir žymi lietuvių literatūros rašytoja, mūsų klasikė. Bet rusų valdžiai tai nieko nereiškė. Žemaitė nugabeno į kalėjimą. Štai jo vaizdas: „Viduje plikos keturios sienos. Pašaukė kitą moterį. Ta atrakino ir atlenkė lovą nuo sienos, ant rame pasienyje atlenkė lentą staliukui, inešė čiuzinį, pametė žemėje, išėjo abi, užrakino, užtrenkė duris: man net šaltis perėjo per nugarą. Pasidėjusi čiuzinį, pataisiau lovą, — kažki ko rankos man dreba, atsiminiau, jog nuo ryto nevalgiusi; pasiėmiau bulkelę iš ryšelio, kramtau...“

Karo audros ją paskui nubloškė į Petrapilį. Iš čia su Bulotais lietuvių šelpimo reikalais ji iškeliavo į Ameriką, kur jau nuo seniau gyveno jos sūnus. Jis po šiai dienai yra Chicagoje.

Keleiviai laive Žemaitę matė tokią, kokia ji visuomet buvusi: ji dėvėjo lietuviškas kaimietiškas drabužiais, apsiklėstusi skarele,

IŠ GYVENIMO AUDROS

Sunkaus gyvenimo drauguze,
Neklausk, už ką tave myliu!
Atmink audras, kur baisiai užė
Tarp jūrų neramių, gilių...

Plaukei tu su manim be baimės,
Tolyn nuo žemės mylimos,
Nors nematei šviesiosios laimės,
Tu meilės n'atmetei pirmos...

Nenuilsai, irklų kovojus,
Negašdino tamsi naktis,
Nors ir grasino mums pavojus,
Nelaimė, vargas, pražūtis...

Nors baisios vilnys užė, užė,
Bet nejutau aš sopulių...

Sunkaus gyvenimo drauguze,
Neklausk, už ką tave myliu!..

Juozas Mikuckis.

apsisegusi languotu sijonu. Kiti manė, kad tai esanti Bulotų tarnaitė. Kai sužinojo, kad tai žymioji lietuvių rašytoja, visi ja labai domėjosi, o ji netrukus su daugeliu sueiti į pažines.

Dėdės Samo žemėje pirmą prakalbą Žemaitė sakė Brooklyne. Žmonių ji buvo sutikta su entuziazmu. Vienas jos biografai sako, kad klausytojų susirinkę net 10,000. Tai vargiai tikėtina: buvusieji ten brooklyniečiai mano, kad toksai skaičius bent dešimtaine padidintas.

Su prakalbotomis Žemaitė aplankė apie 50 vietų Jungtinėse Valstybėse ir buvo nuvykus į Kanadą. Ji drauge nevengė čionykščių organizacijų, lankydavosi progresyviųjų moterų susirinkimuose, skaitė referatų ar savo vaizdų. Rašė ir čionykštėje spaudoje.

Tačiau Amerika jos širdies nepatraukė. Viena priešastis bus toji, kad Žemaitė iš savo prigimties greičiau pastebėjo juodąsias gyvenimo puses. Jau Jonas Jablonskis kadaise jos klausė: „Kodėl tamsta vaizduoji tokį juodą gyvenimą?“ Tad nėra ko stebėtis, kad ir naujame pasaulyje žviriti senelės akis pastebėjo ne tiek teigiamus bruožus, kiek žmonių šešėlius. Ji rašė viename laiške: „Paėdė Amerika, vieni šlykštumai, purvai, laisvė, palaidas gyvenimas, ne tik tarpe tamsių jų bernų, mergų čia suplaukusių, bet ir inteligentai mūsų nemaž nesiskiria. Sako, sykį tik gyvenama, reikia imti, ka gyvenimas duoda...!“

A. Vaičiūnaitis.
(Bus daugiau)

Arklys Ir Lokys

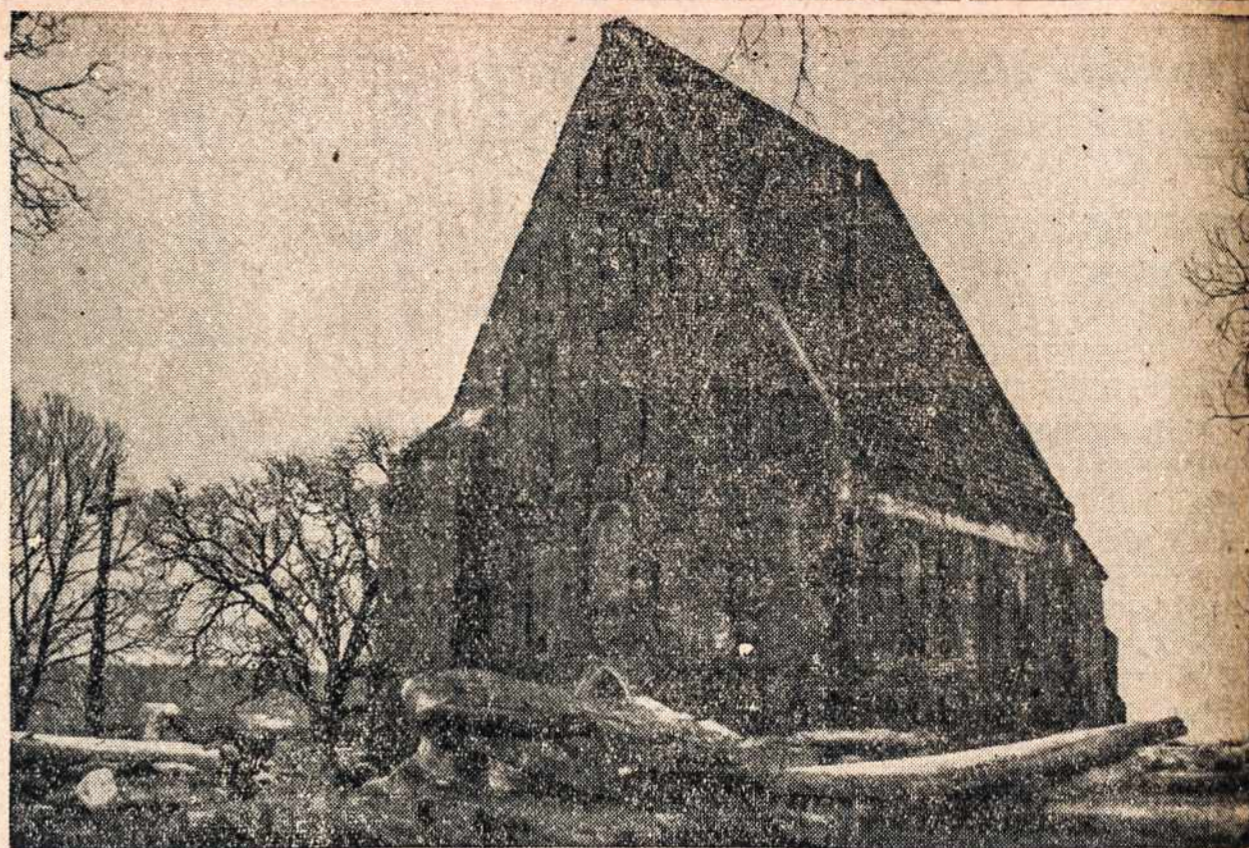
Kur nevēžis nuo amžių pro Raudoną dvarą gryną vandenį savo į Nemuną varo, tenai, kad vasarvidžiui saulelė tekėjo, juokės kalnai ir vilnys kaip auksas žibėjo, — ilsėjos pančius arklys ant žolyno žalio, minėjo vargus savo ir sunkią nevalią:

kaip sunkiai vakar mėšlus per dieną vežiojo, kaip maž naktį teidė ir maž temiegojo.
„Štai, jau tek skaisti saulelė, ir laukas jau švinta, ir rasa nuo žolynų kaip sidabras krinta — ir man reikės jau kelti, ir prie darbo stoti, ir vėl ratai kaip vakar per dieną vežioti“.

Kad taip arklys galvojo vasarvidžio rytą, staiga jis ten išvydo daiktą nematytą: valkiodamas grandinę po žalius žolynus, vaikščiojo kalnų skardžiais lokys po lazdynus.

Pašoko nusigandęs žirgelis bėrasis. „Nebijok“, lokys tarė, „nieks pikta nerasis! Tėvai mūsų nuo amžių sanderoj gyveno, drauge gimė ir augo ir drauge paseno; štai, ir dabar vienokia mus laimė sutiko: man grandinė ant kaklo — tau pančiai paliko!“

S. Stanevičia.

Senoji Zapiškio bažnyčia, kur nekartą bažnyčios šešėlyj susmetęs būrys jaunuolių šalia ražantėlio rankose, dūmojo ir apie lietuviškos maldaknygės išgijimą, kurios rusai neleido skaityti.

Plaukia Sau Laivelis

Plaukia sau laivelis piliakalnio link,
Sėdi jam bernelis, dairosi aplink.
Iš abiejų pusių vien aukšti krantai,
Ir vien žali žolynėliai, kur tik užmatai.

Bet nenor bernelis jau į juos žiūrėt,
Nes, tartum paukštelis, ryt turės išlėkt,
Dairos, pats nežino, ką jis nor matyt...
Nėr tėvelių, nėr seselės, nėr kam nuramint.

PETRAS KURMELIS

Rytmetį, bešvintant aušrai, tirštas rūkas apdengė visą pasaulį taip storai, jog tekančios saulės spinduliai nebeprasimušė ligi žemės, sklaidėsi ten pat padangėse, anapus rūko; todėl rytmečiuose truputį šviesesni ir baltesni buvo debesys. Rūkas, kybodamas ore, medžių šakas ir lapus taip taip sudrėkino, jog menko vėjelio pakrutinti medžiai bėrė stambiais lašais gulintį ant lapų vandenį. Aukštai kildamas didesnis vėjas gainiojo ir sklaidė rūką. Vienas, žemyn guldamas, sušlapino ir be lietaus aplijo visą žemės paviršių stora rasa; kitas, kildamas aukštyn, virto debesimis ir sklaidė po padangę. Kur-ne-kur truputį praskilo. Pro tuos plyšius spyktelėjo saulės spinduliai ir vėl užsitraukė. Maišėsi, stumdėsi, lėkė padangėmis stori mūrai, o apačioj saulės balo ir kas kartas plonėjo. Saulelė, iš pradžių nuoga, be spindulių, balta ir prigesusi, tarytum miegūsta, žiurudama pro rūką, pamazė kilo aukštyn. Paskui, praskleidusi debesis, drąsiai kvėpė auksuotą šviesą ant blizgančios rasotos žemės. Visa padangė, nusipraususi vėsioje rasoje, linksmi prašvito.

Žmonės džiaugėsi gražiu šventu žolinės rytmečiu. Kur tik kreipsies arba akį užmes, visur numanyti šventė. Po laukus žmonių — nė gyvos dvasios. Užtat keliai ir takai pilni, būriai kaip vilnyte vilnija: pėsti, raiti, važiuoti, kits kitą pralenkdami, visi skubėjo į bažnyčią. Kiekviena moteriškė su žoline, kaip su šluota, rankoje, suskinta visokių lauko žolelių. Kur

senesniųjų, mažne kiekvienoj žolinėj, riksojo išsisklaidęs piktadagis.

Pilnas jau šventorius, pilnas miestelis žmonių. Špitolės kieme ir pašventorėje pilnai pristatyta vėžimų, o vis dar tebeina ir tebevažiuoja keliais, tartum nė gyvos dvasios nebėloko po kiemus ir sodas: visi sutvino į bažnyčią. Užėjo suma. Visi žmonės iš patvorių sulindo į bažnyčią. Po pamokslu visi sušilę, suplukę skubėjo grūdosi laukan, pavėsy ieškodami atgajaus.

1.

Petras Kurmelis, išsiritęs iš bažnyčios, šluostėsi nuo kaktos prakaitą. Vyras jau sumitęs, aukštas, stambus, truputį susimėtęs ir kuprą; rankos kietos, kaip geležinės, sutrintos ir pajuodusios nuo darbo; plaukai ir uostai juodi; bė-

DUL-DUL DŪDELĖ

Zinau aš dainą vieną —
Dainuoju ją kas dieną,
Kas vakarą, kas rytą —
Tą pačią, o vis kitą...
Dul-dul dūdelė,
Graži mano mergelė...
Myliu aš tą dainelę,
Kiek neša širdies galė —
Myliu iš viso vieko,
Nors ji neduoda nieko...
Dul-dul dūdelė,
Graži mano mergelė...
Zinau mergelę vieną —
Sapnuoju ją kas dieną,
Kas dieną ir kas naktį,
Ir vis negal pakakti...
Dul-dul dūdelė,
Graži mano mergelė...
Myliu aš tą merginą,
Nors meilė ir kankina...
Myliu, kiek neša viekas,
Kaip kits nemylti niekas!
Dul-dul dūdelė,
Graži mano mergelė...

“C. P.”

ras iš prigimimo, saulės nudegęs rodėsi dar juodesnis; akys mėlynos, truputį įdubusios ir apsiraukšėjusios, rodė nebe pirmąją jaunystę. Senovės drabužiai apstūs, apdrībė, dar didžiau ji senino. Švarkas rudo milo, kelnės ir vestė languoto čerkaso, batų au-lai sulig keliais, dideli ir stori, po kaklo skepetukas storai pagumūturiotas, kepurė plačiausiu viršum rankoje nusitvėręs. Ejo sunkiai, dideliais žingsniais: rodėsi kojų nepavėlikas. Zolys prisiartinęs, pasitraukęs jį į pasienį, ėmė kalbėti:

— Girdėjau, Petreli, prastas naujienas, jog tavo motinėlė pasiligojo.

— Visai prastos! — atsiduso Petras. — Prastos, o ką darysi? No Dievo valios neišbėgsi!

— Reiks jau tau, vargše, vesti. Neduok, Dieve, numirtų, kur gi dingsi, be šeiminkės palikęs? Verčiau lig laikui pasiskirk kur turtingą, kur su keliais šimtais, tai bent pajusi! — širdingai kalbėjo Zolys. — Nors ir pliką pamitum, žinau, jog gyvensi; bet vis pati reik pačios vietoje laikyti. Nors šį kartą apsitenki su savo, bet ilgai gaili gali labai juoda diena ateiti... O tuo tarpu ir palūkanos ne pro šalį.

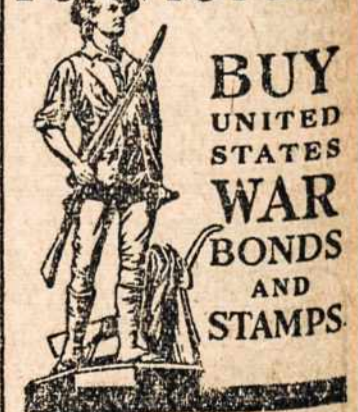
Patiko Petriui Zolio patarimas, net akys jam atšvito.

— Teisybę, dėdė, kalbi, teisybę, — tarė Petras, — aš ir pats taip maniau. Bet kame šiais laikais tie šimtai bėra? Visi nuplikę, prasiskoliję, nė prie vieno kišenėj pasiutusios kapeikos nerasi...

Žemaitė.

(Bus daugiau)

FOR VICTORY

BUY
UNITED
STATES
WAR
BONDS
AND
STAMPS

GIVE NOW...
GIVE MORE

KEEP YOUR
RED CROSS
AT HIS SIDE

Lietuvaitės - dzūkės pasipuošusios savo apylinkėjų dėvimais tautiniais drabužiais didžiuojasi būdamos dainavos šalies dukromis.